

TAHTA

FİKİR EDEBİYAT PLATFORMU

BİR
TAHTAMIZ
EKSİK

TUĞBA İŞLEKOĞLU

Linda elinde tuttuğu mısıra öyle içten bakıp sarıldı ki sanki kucaklaştığı Wizard Bisan'dı. Bir kadının bu kadar asil, cesur ve gururlu olması onu fazlasıyla etkilemiş ve tarihin tozlu sayfalarında saklı kalan bu olayı saçları sayesinde öğrenmiş olması mutlulukla beraber suçluluk hissi yaşamasına neden olmuştu.

İTALYAN YENİ GERÇEKÇİLİK
SİNEMASINDA BİSİKLET HIRSIZLARI
FİLMİNİN ÖNEMİ ÜZERİNE KISA BİR
İNCELEME

İlker Sedat Dikeç

HALİS TAMKOÇ

ki
düşlerden haberim olmaz çoğu
gündüz düşenleri tanırım ve
kalkabilenleri..berduş
gecelerime kusanları
küsecek kimsesi ve kovulacak yeri kalmayan
adamları...

Nurullah Kurtay - İlker Sedat Dikeç - Elis Cesur - Alparslan Kılınç - Nurcan Özküpeli
Uğur Ünen - Halis Tamkoç - Fatma Şimşek - Ergül Erdem - Tuğçe Erdinç - Mustafa Esad Sönmez
Ali Havan - Uğur Atas - Muhammet Emin Sağır - Tuğba İşlekoğlu - Duygu Kanatlı
Şeyma Deveci - Deniz Turna - Melek Zehra Balcı

HAKKIMIZDA

BİZ KİMİZ?

Bir tahtası eksik olan birkaç kişi bir araya geldik. Öyle takılıyoruz. Siz de gelsenize!

NE YAPIYORUZ?

Dergi çıkarıyoruz. 2022 Ağustos ayında yayın hayatımıza başladık. Başlangıçta aylık olarak yayın yapıyorduk. Sonra “yav işimiz gücümüz var şunu iki ayda bir yapalım” dedik. 2023 yılında iki ayda bir yayın yapmaya başladık. Hala devam ediyoruz. Tahta atölye kategorimiz de var. Orada da daha yolun başındaki bir tahtası eksik olanlara yer veriyoruz.

NİÇİN YAPIYORUZ?

Böyle güzel oluyor.

İLETİŞİM

✉ iletisimtahta@gmail.com

📍 Neredeysek oradayız.

🌐 www.tahtafikiredebiyat.net

ISSN: 2980-325X

TAHTA FİKİR EDEBİYAT PLATFORMU

tahtafikiredebiyat.net

KÜNYE

Genel Yayın Yönetmeni

Uğur Ataş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Kübra Ataş

Şiir Editörü

Muhammet Emin Sağır

Öykü- Kurmaca Editörü

Bayram Alkan

Düşünce Yazıları Editörü

Şevval Melda Boz

Görsel Danışman

Kübra Ataş

Son Okuma

Halime Koç

YASAL KONULAR

Bütün yayın hakları Tahta Fikir Edebiyat Platformu'na aittir. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz, dijital ortamda yayınlanamaz.

SAYIDA NELER VAR

ŞİİR

Gelirsin Diye	8
Elis Cesur	
Söyleyemedim	8
Alparslan Kılınç	
Sensiz Yazım	11
Uğur Ünen	
Hâkiya Hikâyat	12
Halis Tamkoç	
Yabancı	13
Fatma Şimşek	
Serseri Kurşun Gibiyim Nereye	
Çarpacağım Belli Değil	14
Ergül Erdem	
Bir Lunapark Rüyası	20
Ali Havan	
Tüm Taşlarım Şah	20
Uğur Ataş	

ÖYKÜ-KURMACA

Babamın Gidişi	9
Nurcan Özküpelı	
Lili	15
Tuğçe Erđinç	
Düzmece	21
Muhammet Emin Sağır	
Wizard Bisan	26
Tuğba İşlekoğlu	
Gözlerimden Aktı Kimliğim	29
Duygu Kanatlı	
Soğutulan Çorbalar, Söndürülen Işıklar	
Adına	31
Deniz Turna	

DÜŞÜNCE YAZILARI

Öze Dönüş	4
Nurullah Kurtay	
İtalyan Yeni Gerçekçilik Sinemasında	
Bisiklet Hırsızları Filminin Önemi	
Üzerine Kısa Bir İnceleme	6
İlker Sedat Dikeç	
İzciliğin Çocuklarda Karakter ve Kişilik	
Oluşumuna Etkisi	16
Mustafa Esad Sönmez	
Elimdeki Taş	30
Şeyma Deveci	
Asonanslı Çatlaklar	32
Melek Zehra Balcı	

ÖZE DÖNÜŞ

Nurullah Kurtay

“Her sabah parlak fikirlerle uyanır, gün boyu budalalık ederim.” der Shakespeare. Âtıl durumda bekleyen tüm masum ve iyi niyetli dünya kurtarıcılarının karanlık dehlizlerinde yankılandığı bir vecizedir bu realistiklik.

Dünyayı kurtarmak isteyen ve göğüs gerdiren uzun bir tirattan sonra, yeryüzünün soğuk yüzüyle karşılaştığında boşlukta sallanan tüm çınlamaların beyhude bir saplantıdan öteye gidemeyişinin kişide uyandırdığı çaresizlik hissini, her insanın çok da büyük hayallerde kullanmasa da en azından hayatında önem tutan konularında bir defaya mahsus yaşadıkları olmuştur. Daha sonra o taşkın, hırçın ve ateşli söylemler yerini tekdüzeliğe ve sıradanlığa bırakır bazıları için. Yolun başında pes eden cesareti kırılmış masum insanın hayalleri belki de bir daha geri dönemeyecek kadar uzak bir sonsuzluğa itelenir. İşte hevesi kesilen insan için yapacak tek şey var o da bu hayallerin kıyısından geçecek tatlı okşayışlar olacaktır. Hayallerimizi gerçekleştirmek üzere çıktığımız yoldan çekilince, bize benzemesini umut ettiğimiz kişilere bel bağlarız. Tam manasıyla olmasa da bu ruh duygusunu tatmin edebilecek olaylar, durumlar, varlıklar veya kişiler bizim vazgeçilmezimiz olur.

İşte gaipten gelen bir içgüdüyle yeltendiğimiz kahramanlık figürü kısa bir zaman sonra yerini vasat bir insan profiline dönüştürebiliyor. İşte bu kutsal tirattan sonra içgüdüsüne sadık kalarak tiradın sonunu getirenler, gerçek kahramanlar olarak hatıralarda kalabiliyor. Bu tiradın içinde barınan süreçlerde çetin bir savaş, keder, acı çekmek, sabretmek ve süreklilik, önsezi, zekâ, şahsiyet gibi büyümlü varlıklar bulunur.

“Her sabah parlak fikirlerle uyanır, gün boyu budalalık ederim.” der Shakespeare. Âtıl durumda bekleyen tüm masum ve iyi niyetli dünya kurtarıcılarının karanlık dehlizlerinde yankılandığı bir vecizedir bu realistiklik.

Geri kalan insanlar, yani âtil durumundakilerin kaderinde ortak bir yılgınlık vardır. Onlar yola çıkarken çok masumdu, ancak hayatın içine girdikçe daha önce düşünülmüş olan beylik laflar yerine oturmuyor, bir temenni olarak beklemede kalıp çürüyüp gidiyor. Başaramadığımız duygular, sonraki nesillere bir anı olarak bırakılıp, kalınan yerden onların devam edilmesi istenir veya temennide bekleyen sözler dudak uçlarında kalıp eriyip, heba olup yok olması beklenir. Er kişi devraldığı bu bahtsız kaderi, görev bilinciyle alıp, birkaç sonraki durakta bırakır (Dirayetli olanlar hariç). Güçlü kelimeler ve sözlerle okşanan duygularımız, yaşamın içinde hantallaşır, ağır bir kağına dönüşüverir, yoksullaşır, yok olmaya yüz tutar.

Devamlılık, tıpkı zekâ ve önsezi kadar bizi başarıya ve istediğimizi elde etmeye zorlayan ve götüren bir olgudur. İşe başlamak için yüksek tuttuğumuz enerjimizi koruyamayıp, aza kanaat getirmeye meyilli olan saplantılı dürtülerimiz harekete geçer. Beylik lafların da askıda kalmasının ve körleşmesinin nedeni budur. Yola çıkarken ki enerjimizi yüksek tutup devamlılık sağlanırsa başarıya gitmemizdeki ilk adım atılmış olur. Şahsiyet ve kararlılık ardı arkasına gelince yola çıkılmıştır artık. Kahramanımız en ağır ve en çetin yolculuğun ilk durağını geçer. Bir karaktere bürünen bu yolculuk devam ettikçe güçlenir, büyür ve sağlamlaşır. Yoldan dönmek bir hayal olduğu için, karakterimiz emin adımlarla bildiği yoldan şaşmayacaktır. İnandığı hedef onun için tek umuttur. Bu yolda bedel ödeyebileceği argümanlar çoğalmıştır ve onları feda etmeye hazırdır (ev, iş, araba).

Başkalarının konfor alanına terk ettiğimiz ve sahiplenmediğimiz duygularımız, düşüncelerimiz yoksuldu. Belli bir müddetten sonra da unutulmaya yüz tutar. Bizler neden ötekinin yarım kalmış arzularını içselleştirelim ki? Biz neden beklentilerimizi, arzularımızı ve tirada bile mahzar olan hayallerimizi yarıda bırakıp başka kişilere hayranlıkla beslenen bir saplantıyla hayatımıza devam edelim ki...Kötürüm duyguları silip, yerine sağlam fikirli tohumlar ekmeli ve o namı tiradın ihtişamlı geleceğine ışık tutmalı.

İTALYAN YENİ GERÇEKÇİLİK SİNEMASINDA BİSİKLET HIRSIZLARI FİLMİNİN ÖNEMİ ÜZERİNE KISA BİR İNCELEME

İlker Sedat Dikeç

1948'de İtalya'da çekilip yönetmen Vittorio de Sica'yı meşhur eden, ayrıca 40'lı yıllarda ortaya çıkıp dünya sinemasını da etkilemiş İtalyan Yeni Gerçekçilik sinemasının yapıtlarından olan bir dram filmidir Bisiklet Hırsızları (Ladri di Biciclette).

Luigi Bartolini'nin romanından akımının önemli isimi Cesare Zavattini tarafından senaryolaştırılmış, duygu yüklü öykü, muhteşem oyunculuklar ve usta bir yönetmenlikle bir araya getirilmiş ve böylelikle 20. Yüzyılın en iyi filmlerinden biri ortaya çıkmıştır.

İtalyan Yeni Gerçekçiliği ya da diğer adıyla Neorealizm, 2. Dünya Savaşı'nın açtığı dertlere göğüs germeye çalışan bir ülkenin sinemasıdır. Vittorio de Sica da bu sinemanın en önemli temsilcilerinden biridir. İtalya dünya savaşını kaybedince birçok sorunla karşı karşıya kalmıştır. Ülke fakirlik içerisindedir. İşsizlik fazladır. Böyle bir ortamda sinemanın da değişime uğraması olağandır. İtalyan Yeni Gerçekçi sanatçılar 1940'larda sokaklarda yaşanan insanlık dramına sırt çevirmemişlerdir. Vittorio de Sica ve Roberto Rossellini gibi yönetmenler Yeni Gerçekçiliğin manifestosu denebilecek filmleri bu sebeplere dayanarak çekmişlerdir.

İnsanı anlatması, Yeni Gerçekçiliğin sinemaya getirdiği yeniliklerden belki de en önemlisidir. Kameranın kadrajında alt sosyal statüden insanlar vardır. Soylu, zengin vb. türden insan varsa bile roller çoğunlukla oradaki ekonomik eşitsizliği güçlü bir şekilde vurgulamak içindir. Filme ait konular filmin çekildiği dönemde geçer. Ne varsa olduğu gibi, yaşandığı dönem içinde anlatılır. Bunların yanında bazı teknik yenilikler de meydana gelmiştir. Her ne kadar sinemada ilk olmasa da, bu dönem içerisinde yoğun olarak kullanıldığı için sonradan Avrupa ve dünya sinemasında da etkili olmuştur. Bu teknik yeniliklerden ilki **sokakta çekim**dir. İtalyan Yeni Gerçekçiliği stüdyoda çekim yapmayı reddederek kamerayı sokağa taşır, sokakta ne yaşıyorsa sokakta gösterir. Sanatçılar mecburen böyle çalışmışlardır çünkü faşist Mussolini'nin faşizm propagandası yaptırmak için Roma'da inşa ettirdiği İtalyan sinemasının merkezi konumundaki Cinecitta stüdyoları 2. Dünya Savaşı'nda müttefikler tarafından bombalandığından Roma'da film çekecek stüdyo bulmak zorlaşmıştır. Bu durum sinemada alışılmadık yeni ve güçlü bir görsel dil yaratmıştır. Stüdyoda her şeye hakim olan yönetmen sokakta maalesef her şeye hakim olamadığı için daha başka yolları deneyerek sokağı, ışığı, karanlığı ve kalabalıkları iyice tanımaya başlayacaktır. Bir başka yenilik **amatör oyuncu** kullanımıdır. Filmdeki kahramanların bilinen oyuncular yerine İtalya'nın o dönemdeki politik durumundan en çok etkilenmiş işçi sınıfından seçilmiş olması karakterleri oldukça gerçekçi kılar. Başrol oyuncularını Lamberto Maggiorani ve Enzo Staiola bu şekilde seçilmiştir.

*Yazılı Eserler:

- Rekin Teksoy'un Sinema Tarihi, Rekin Teksoy, Oğlak Yayınları, 2005, 1024 sayfa.
- İtalyan Sinemasına Bakış, Âlâ Sivas, Kırmızı Kedi Yayınevi, 2010, s.49.
- Yüzyılın En İyi 100 Filmi, Barry Norman, Yeni Binyıl, Çevirenler: Vehbi Sargın/Jale Mutlu, 1992, s.106.
- Sinema Nedir? Andre Bazin, İzdüşüm Yayınları, Çeviri: İbrahim Şener, 2000, s.169-193.

*Film hakkında internette yayınlanan bazı yazı ve makaleler:

www.bagimsizsinema.com/bir-umut-arayisi-bisiklet-hirsizlari.htm

www.beyazperde.com/filmler/film-2570/

[www.mahaledebiyat.com/sinemada-donum-noktasi-bisiklet-hirsizlari/Batuhan Düme/](http://www.mahaledebiyat.com/sinemada-donum-noktasi-bisiklet-hirsizlari/Batuhan_Düme/)

[www.izlemeyedeğer.net/bisiklet-hirsizlari-ve-italyan-yeni-gercekçiligi/Barış Doğa Çam/](http://www.izlemeyedeğer.net/bisiklet-hirsizlari-ve-italyan-yeni-gercekçiligi/Barış_Doğa_Çam/)

Hayatını
düzene sokacak
bu iş için
gereken tek şey
bir **bisiklettir**.

Söylentiye göre bir işçi olan Maggiorani, Bruno karakteri için kendi oğlunu oyuncu seçmelerine getirmiş ve orada film ekibinin dikkatini çekmiştir. Staiola ise seçmelere hiç katılmamıştır. Yönetmen Vittorio de Sica birçok çocuğun performansını izlemiş ama tatmin olmamış, sokakta çiçek satan babasına yardım eden küçük Enzo'yu görmüş ve "Bruno" rolünü tereddüt etmeden kendisine vermiştir. Filmde Lamberto Maggiorani ve Enzo Staiola unutulmaz bir oyunculuk sergileyerek sinema tarihine geçmiştir.

Stüdyo yerine sokağın kullanıldığı ve eğitimsiz oyuncuların yer aldığı film, Roma'nın kuzeyindeki Val Melaina şehrinde, bir iş bulma kurumunun önünde başlıyor. Baş karakter Antonio Ricci umutsuzca yaya kaldırımında otururken kendi adının okunduğunu duyuyor. İki yıl işsiz dolaştıktan sonra belediyede bir iş bulmuştur. Hayatını düzene sokacak bu iş için gereken tek şey bir **bisiklettir**. Antonio ve eşi Maria, parasız kaldıkları bir gün rehinciye bıraktıkları bisikleti rehinciden

tekrar geri alabilmek için evdeki çarşafı ve yorganları yine aynı yere rehin bırakırlar. Sabah olunca Antonio mutlu ve umutlu bir şekilde ilk iş günü için yola koyulur.

Antonio'nun işi şehirdeki ilan panolarına afiş asmaktır ancak işin bu ilk gününde bisikletini çaldırır. Eğer bisikletini bulamazsa işini kaybedeceğini ve bir daha da böyle bir fırsat bulamayacağını bildiğinden tüm hafta Roma'da oğlu Bruno ile birlikte çalınan bisikletini arar. Film boyunca Antonio ve Bruno'nun Roma sokaklarında çaresizce çalınan bisikleti aradıklarını seyrederiz. Yönetmen bize baba ve oğlunun çaresizliğini göstermekle kalmıyor, o dönem İtalya'sının da derin bir portresini çiziyor. Şehrin tüm köşelerini dolaşıp, girdikleri her mekanda toplumun farklı farklı yüzüyle karşı karşıya kalıyorlar. Ama ne çare bisikleti bulamıyorlar. Antonio bisikleti çaldığından emin olduğu hırsız çocuk hakkında da suç duyurusunda bulunmuyor. Çünkü o çocuğun içinde yaşadığı sefaleti ve çaresizliği çok iyi biliyor. Bütün hafta Roma'yı dolaştıktan sonra, kendi yaşamını bu kadar etkileyen bu olayın aslında başkaları için önemsiz olduğunu anlıyor. Her gün birçok insanın başına buna benzer şeyler gelmektedir. Antonio hırsız çocuğu kendi haline bırakarak ona iyilik etmiş oluyor. Bu yaptığı iyiliğin karşılığını filmin sonunda alıyor. Antonio başka birine ait bisikleti çalmak isterken yakalanıyor ancak bisikletin sahibi tarafından affediliyor. Çünkü o kişi Antonio'nun içinde bulunduğu durumu daha doğrusu toplumun durumunu gayet iyi anlıyor. Mesele iki kişi arasındaki anlaşmazlık değil büyük toplumsal sorunların küçük yansımalarıdır. Filmin son sahnesinde Antonio ve oğlu Bruno kaderlerine razı olup şehirdeki kalabalığın içine karışıyor ve kalabalığın bir parçası haline geliyor. Herkesle birlikte yürüyorlar. Film böylece sona eriyor.

GELİRSİN DİYE

Elis Cesur

Kurak toprakların beklediği gibi suyu,
Gecenin açtığı gibi kollarını sabaha..
Ve karanlık caddelerin ışığı,
Beklediği gibi bekliyorum sokağında.

Hırçın dalgaların kıyıya vurduğu gibi,
Kendimi yollarına vuruyorum.
Ansızın daldığımda gözlerinin içine,
Yarınlardan anlar buluyorum.

Mehtaba sarılmış deniz boylu boyunca,
Yükselirken ihtiraslar ufukta,
Bir serseri gibi oturmuş bankta,
Gelirsin diye bekliyorum sokağında.

SÖYLEYEMEDİM

Alparslan Kılınç

Gece vakti,
Mil çekilmiş gözlerine zamanın,
Başboş sokakların tutulmuş köşe başları,
Bir tek onlar gördü beni.
Uykulu gözleriyle sarhoş bedenleri,
Elindeki şişesini kaldırırken yerden;
Söyleyemedim düştüğümü kimselere.

Müdavimi oldum sabahçı kahvelerinin.
Kimseyle gelmeden göz göze,
Ciğerlerim solurken sigara dumanlarını,
Başında oturduğum tahta masada.
Kahveci dökerken demli çayımı,
Dökemedim içimi kimselere.

Mühürlenmiş dudaklarım.
Almadı ağzına ismini.
Açmaya gücü yetmiyor ellerimin,
Kör düğüm olmuş gönlümü,
Söyleyemedim çözemediğimi kimselere.

BABAMIN GİDİŞİ

Nurcan Özküpeli

Küçüklüğüme dair, yaşadığım kötü bir olay olup olmadığını sorduklarında önce içim burkulur, boğazım düğümlenir, yutkunamaz olurum. Tüm gardımın düştüğü o an, sanki tekrar yedi yaşıma döner ve o sahneyi bir kez daha yaşarım. Babamın bizi terk edip gittiği o geceyi. Evde kopardığı son kıyametin ardından, odanın o kötü görüntüsü, masadaki her şeyin yere fırlatıldığı, sandalyelerin ters dönmüş hali, sehpanın üzerine ilıştırılmış bir miktar para, annemin babam gitmesin diye neredeyse dizlerine kapanırken ki o yakarışları, kardeşimin hiç dinmeyen hıçkırığı ve benim bu görüntünün karşısında, kendimi bir karınca kadar küçücük hissetmem. Öylece gitti babam o gece. Kapıdan çıkarken dönüp bakmadı bile bizlere. Bu düşünceler kafamda slayt halinde döndükten sonra, kendime gelir, tekrar o yenilmezlik zırhımı giyer ve normal halime dönerim. Cevabım ise hep aynıdır. “Hayır yok. Harika bir çocukluk dönemi geçirdim.” Ve her seferinde, röportajı yapanın yüzündeki “İnsanın hiç mi olumsuz bir anısı olmaz?” şeklinde sinir olmuş ifadesi. Ünlü bir yazarım, ama hakkımda neredeyse hiçbir şeyin bilinmediği birisiyim. Asosyal oluşumu kabul edemeyen, hayatımı oldukça merak eden bir okuyucu kitlesine sahibim. Halbuki, hikayelerim hep küçüklüğümde geçer. Ama nasıl bir ustalıkla kurguladıysam hepsini de kimse o karakterlerin ben olduğuma asla inanmaz. Son kitabımda da babamın gidişi ve bana hissettirdiklerini anlattım. Yine başarılı bir kurguyla kendimi kamufle etmeyi başarmışım ki %90’ı “hayatın bana güzel olduğu” kanaatinde. Bunu ünüme bakıp söylüyorlar elbette. Halbuki bu başarıyı bu imajı yaratmaya borçluyum.

Bu yeteneğimi, babamın gidişinin ertesi günü kazandım. Salon kapısının arkasında, annem ve arkadaşının konuşmalarını dinliyordum. Gerçeği öğrenmem lazımdı. Annem, kardeşim ve benim odalarımızda olduğunu sanıyordu. Mehtap teyzeye olayı hararetle hararetle anlatıyordu. Babamın birlikte olduğu bir kadın varmış. Birkaç kez, eş-dost görüp anneme söylemiş. Duyduklarını babama sorduğunda, babam hep yalanlamış. Annem inanmamış ama ona. Bir süredir kavgaları sıklaşmıştı. Bu kadar olmasa da bir kıyametin kopacağı belliydi aralarında. Çünkü babam çoğunlukla ya eve çok geç geliyor ya da iş seyahatlerinin arttığını söyleyip, haftada en az üç gün eve gelmiyordu. -Ya gördün mü Mehtap? Bizi öylece bırakıp, o kadına gitti. Kadın hamileymiş, mecbur evlenecekler. Anlaşmalı boşanmam karşılığında, o da bize bakacak, evi ve arabayı da bize bırakacak. Ben iki çocukla nasıl çalışacağım ki zaten? Hem onunla evleneceğim diye üniversiteyi de bitirmedim, çalışmadım da hiç ona güvenip. -Şekerim ne çalışması? Onlar evlenebilsin diye hem boşanacaksın, dul kalacaksın. Hem de bir de işe girip, bir yandan da çocuklara bakıp, kendini harap edeceksin. Yok öyle yağma. Onları dinlerken hayatta, hiç kimseye muhtaç olmadan yaşayabilecek olmanın, birçok şeyden çok daha önemli olduğunu öğrendim. Hem de yedi yaşımda. Oysa annemin, babamın ardından, bütün gece düşünüp, sonunda babamın teklifini kabul etmesi beni çok kızdırdı. Ne olursa olsun, daha güçlü olmasını istedim.

Bir an boş bulunup, kardeşimin arkadan sessizce bana dokunmasıyla, annem ve mehtap teyze, kapının arkasından onları dinlediğimi fark ettiler.

-Kemal, kardeşini de al ve gel buraya.

Kardeşimle beraber karşılıklarına oturduk.

-Bundan böyle babanız bu eve gelmeyecek. Başka bir kadınla evlenecek ve başka çocukları olacak. Bunu iyice kafanıza kazıyın.

Kardeşim ağlamaya başladı ve;

-Babam artık bizi sevmeyecek mi anne? dedi. Annem acı acı güldü ve beş yaşındaki kardeşimle bana;

-Hayır artık sizi de beni de hiç sevmeyecek. Başkalarını sevecek dedim ya!

-Anne, lütfen dedim.

-Ne lütfeni? Anlamıyor musunuz? Yüz kere mi söyleyeceğim? Dün akşamdan beri zaten geçmiyor migrenim. Odanıza gidin, oyun oynayın biraz.

Kardeşimle odamıza gittik. Yavrum, gözyaşları sicim gibi akıyordu gözlerinden. Ben ise bir damla bile ağlamadım. Ve bir an bile gözümü kırpmadım. Nefret ediyordum babamdan. Ve hatta annemden. Babamın ayaklarına kapanan o görüntüsü, tıpkı şu anda olduğu gibi hiçbir zaman gözümün önünden gitmedi. Hafızama kazınan tüm bu görüntüler, hayatta hep dik durmama sebep oldu. Babamın ve annemin bana küçücük yaşımda öğrettikleri en önemli ders bu oldu. Annemin de böyle düşünmesini, hakkını hukuk yoluyla aramasını, babama bir şeyler karşılığında sessiz kalmamasını dilerdim. Ve en çok da kardeşim ve bana, kendi üzüntüsünü bir kenara bırakıp, bir annenin davranması gerektiği gibi davranmasını isterdim. Ama hiç öyle olmadı.

Liseyi bitirip, üniversiteyi kazandığımda hem okudum hem de okul masrafımı çıkarmak için çalıştım. Ve yazmaya başladım. Sürekli yazdım. Küçüklüğümde yaşadığım travmayı hem yazarak aştım hem de bana hiç konu bulma sıkıntısı yaşatmadı. Hemen, üç arkadaşım ile beraber ayrı bir eve taşındım. Artık babamın masraflarımızı karşıladığı o evde yaşamıyordum. Kardeşimde benimle aynı çizgideydi. Üniversiteyi kazandıktan sonra, artık tek başıma oturduğum evimde kardeşimi de yanıma aldım. Annem hayatından gayet memnundu. Onun babamdan gelen gayet iyi bir geliri vardı. Herkesin kendi çizgisinde ilerlediği bu yolda, babam gibi annem de o gece gitmişti hayatımdan aslında.

Babam, kardeşim ve benimle pek çok kez görüşmek istedi. Ama ikimizde görüşmedik. En sonunda, bir kez imza gününe ailesiyle beraber geldi. Beni tebrik etti, teşekkür ettim. Kitabımı imzalarken, ufak bir not düştüm. Okuduğunda yüzü bembeyaz kesildi. Umursamadım. Kafamı, arkasında bekleyen okuruma çevirdim. Daha sonra tekrar baktığımda gidiyorlardı. Tam çıkmak üzereyken, tekrar kitabı açtı ve nota baktı. Notta, "Tüm ünümü ve başarıyı, senin bizi terk etmene borçluyum. Bir daha karşıma çıkmaman dileğimle" yazmıştım. Yine bizi bırakıp gittiği geceki gibi arkasına bile bakmadan gitti...

SENSİZ YAZIM

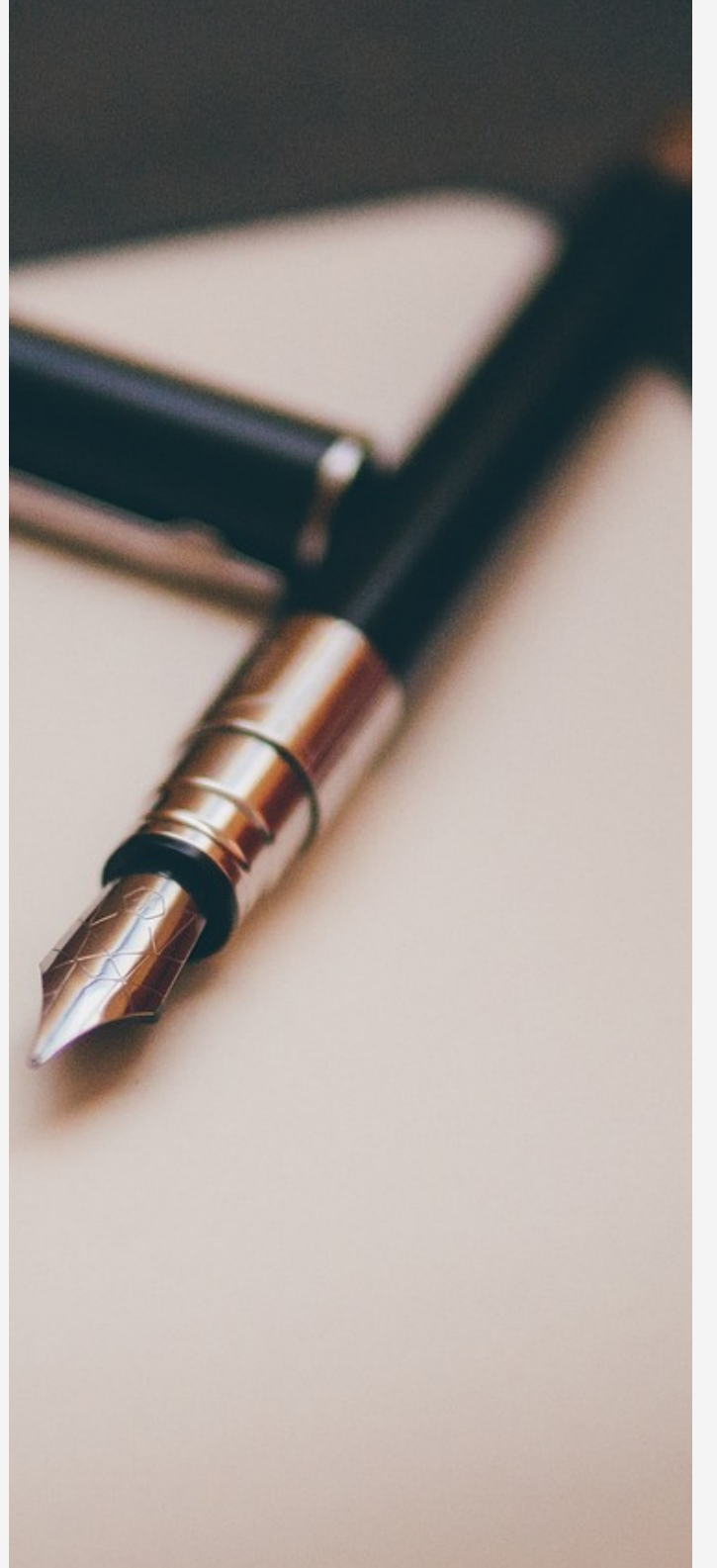
Uğur Ünen

Bu sensiz ilk yazım
Gökten son düşüşüm
Gecemin diplerinde derin donuşum
Sanki hep karanlık kışım
Kanatlarımı koparır ölüm
Yiter gerçek sandıklarım

Düne göre daha azım
Azalmaktayım
Ben sensiz hayat dışıyım
Her günüm artık yarım
Yok ki yarınım
Ok gibi saplanır korkularım
Kendimi tanımadığımı anlarım

Sözcüklerim hastalıklı
Çaresizlikle çevrili her yanım
Uzaklaşıyor sensiz anlamsızlaşan anılarım
Engibeli yolların ardındayım
Yıkılmış köprüler altında
Sırılsıklam acıyı kucaklarım
Yapayalnız gerçekliğimde

Anda hapsolur düşüm
Sonsuzluğun sensizlik sokağında
Unutulmuş arafta
Bulurum tinimi
Duyarım son tınımı
Uyarım zamansızlığa
Bilirim bittiğimi

HAKİYA HİKAYAT

Halis Tamkoç

zorlu bir kış günüyüm
asfaltın soğuk yüzünde
asfaltın soğuk yüzüyüm
bakıma muhtaç ayak izleri
geçecek az sonra üzerimden
kara/basan
ayak ucunda hep kötü rüyalar
hüsn-ü tâbirden yana
avuçlarını yalar..istemedem

ayakaltıyım
sanki çözülmeyecek tepkimelerle dolu
aynı bildik yol oluyorum görünürde..
işte..(!) görüntü kirliliği
kaç adım sayarım değişik
gün içi, birine ait
sa'de
hüznün kaç tonu biner üzerime
insanca yükler
farklı suretler alır ve bazen
durup anla(t)maya değil müsait
insana benzemeyen
sanırsın başka varlıklar yürür o vakit

bir ıslak gecenin ardıyım
buz tutmuş daha sonra yüzüm
bulutsuz güncelerde
yıldızlar ve ay..sahranın
mücevher kutusunda
olmasa gök/yüzüm
hem daha ne çok tebessüm
aşına olurdu size belki
bakiye avuntusuzluğum...

bakarsın
bir lav nehriyim bu ne akış !
toprakaltı püskürmeleri
bilmeseniz de olur
dikey bir zevâl alır
burnu havada revan olmuş volkanların
ömrü beyhude bir yarış
ya sonra ?!
beton tabutlarda kaybolup
sönen nabızları sayarken
bulurum kendimi
yatay münzeviliğim başlar
yağmur yağmalı işte o zaman !
hayatla konuşmamız paralel bir ayaz
sert bir kış !
yağmur yağmalı hemen
ve almalıyım rahmetten bir duş

.
. .
ki
düşlerden haberim olmaz çoğu
gündüz düşenleri tanırım ve
kalkabilenleri..berduş
gecelerime kusanları
küsecek kimsesi ve kovulacak yeri kalmayan
adamları...

**kavuşun artık aradığınıza biraz da kavuşun
kaldıramıyorum bunca ayrılığı**

*bunca ağırlığı taşıyamıyor, bunca ağrıyı
toprak ve kaldırımlar...*

YABANCI

Fatma Şimşek

Yorgun bir günün akşamında,
Karanlıklar arasında
Bir yüz belirdi karşımda.
Belki çok eskiden tanıdığım
Belki de hiç aşına olmadığım
Gözleri okyanuslar kadar engin,
Bakışları dipsiz kuyular kadar derin
Alnında yılların acımasız çizgileri,
Vefasızlıkların, acıların izleri...
Bir şeyler anlatmak ister gibiydi,
Konuşmakla susmak arasında.
Gelgitlerin çıkmazında
Gözleriyle konuşuyordu sanki
Sözlerin anlamsız kaldığı bu anda.
Duygular ruha üflendi, aktı
Sanki bu iki kalp çok eskiden tanıdıktı.
Anladım ki az gitmiş uz gitmiş,
Dere tepe düz gitmiş bu handa.
Çok memleketler gezmiş Kaf Dağı'nın ardında
Çok insanlar tanımış dünya tarlasında.
İnsanın macerası gözümde canlandı o anda,
Karşımdaki ruhu okudum tüm manasıyla.

Kimileri Hüdhüd gibi
Simurg'a kanatlanma sevdasında.
Kimileri Yunus gibi
Aşk derdiyle yanmakta.
Kimileri kazanma hırsıyla
Sürekli kesesini doldurmakta,
Kimileri makam mevki uğruna
Dostunun kuyusunu kazmakta.
Kimileri benliklerini ilah yapmış,
Dünyaya hâkim olma rüyasında.
Kimileri karınca misali,
İbrahim'in ateşine su taşımakta
Kimileri Fuzuli gibi
Sevgilinin ayağına türap olmakta
Kimileri sımsıkı sarılmış hayata,
Hiç ölmeyecekmiş gibi yaşamakta.
Ne kadar kaçmaya çalışsa da sonunda
Herkesin serencamı biter musalla taşında.
Dünyanın ahvalini gözler önüne serdi,
Sarsılmış, olgün ruhumu elime verdi.
Yabancı, geldiği gibi belli belirsiz
Sessizce gömüldü karanlıklara.
Bekli hayal belki de gerçektir,
Belki de benim içimdeki bendi...

SERSERİ KURŞUN GİBİYİM NEREYE ÇARPACAĞIM BELLİ DEĞİL

Ergül Erdem

Dolaşıyorum Dolapdere'nin pis sokaklarında.
Yoksulluk cirit atıyor, yıkık dökük, sıvasız ve tuğlalı evleri.
Kömür kokusu sarmış dört bir yanı, bazısı sobalı bazısı kaloriferli.
Aç kediler meydan savaşı veriyor kasap kuyruklarında, esnaf insaniyetli.
Sek sek oynuyor sokak çocukları, çürük çarık ayakkabılar, birkaçı bisikletli.
Çamaşırlarını asıyor bir roman kadını, eprimiş elbiseler soluk ve puantiyeli.
Çürük dişleriyle sırtıyor bana, saçları altın sarısı, gülüşü içten yürekli.
Kirli beyaz bir duvarda kahrolsun terkedilmişlerin çaresizliği yazıyor.
Yazanda benimle aynı katır yükünü taşımış, sözler epey şahsiyetli.
Polisler yol, yolsuzlar poz kesiyor köşe başlarında, toplu tabancaları altı fişekli.
Sirke satıyor yüzleri, belli ki işleri çok ehemmiyetli.

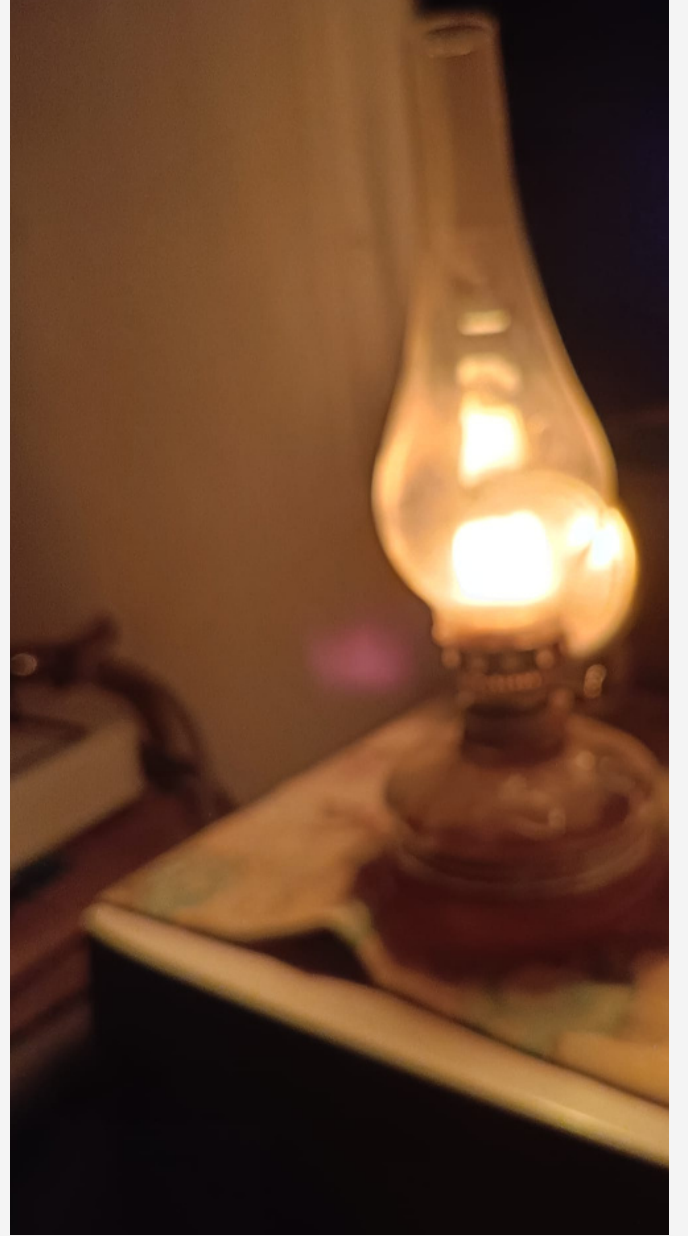
Koşuşturuyor tamirci çırakları, kir pas içinde eller, kalfa doğuştan kabiliyetli.
Solundan kalmış ustaları, krikoda, yandan yemiş bir dört çekerli.
At arabaları titretiyor parke taşları, sanırsın yıl bin dokuz yüz elli.
Dört kollu bir sal süzülüyor önümden, kürekçileri dünden kalma, yorgun ve terli.
Çok üzüleni yok anlaştın, köşeyi dönünce oynarlarsa şaşırırmam çiftetelli.
Kaçmaya hazır torbacılar ilaç satıyor hastalara, erketeye yatmış birisi diğeri motosikletli.
Pazar yeri kalabalık, çökmüş hayat yükünden omuzlar, ayaklar parmak arası sandaletli.

Teftiş halinde zabıta, üniformaları parlak, yürüyüşleri gösterişli.
Tenhada öpüşüyor iki sevgili, erkek acemi, kız hassasiyetli.
Toplamış ekmeklerini çöpçüler, karınları aç, yüzleri kederli.
Kahvehaneler şenlik havasında, döktürüyor kozlarını emekli bir başgedikli.
Bir düğün alayı dolduruyor sokakları, klarnetçi coşturuyor milleti, bu işte fena maharetli.
Göbek atmak bu muhitin ruhunda var, çalışıyor tüm radyolar da Tepecikli.
Çarpıştırıyor şopar kızları hünerlerini, sallanan kalçalar yaman zemberekli.
Buluyorum sonunda üç gündür aradığım evi, yekpare merdivenli.
Kapısında bir akasya, sarmaşık güller kanca dikenli.
Çalıp zili dalıyorum gecenin karanlığına, bağrım yanık, içim pimpirikli.
Yaşım genç, ölmeyi düşünmüyorum daha, bu sokaklar fena çetrefilli.
Üç beş zibidi çeviriyor dört yanıma, ellerinde sopalar, yüzleri maskeli.
Kuduz köpekler kurtarıyor canımı, görmemişler benim gibi Cihangirli.
Bilmiyorlar ki, serseri kurşun gibiyim, nereye çarpacağım değil belli.

LİLİ

Tuğçe Erdinç

- + Ah Lili o yapboz parçasına ait değilim ben. Renklerim çok farklı, kenarlarım hiç uymuyor.
Beni buraya ekleyende hiç adalet yok mu?
-Olmaz olur mu hiç. Bu düzeni yaratan bunu bozacak gücü sana elbet vermiştir.
- +Lili hadi kalk...
-Ne oldu yahu?
+Sana bir şey sormam gerekiyor.
-Bunun için mi uyandırıyorusun beni?
+Elbet, ya cevabını öğrenmeden ölecek oluverirsem.
-Haklısın ölüm hep erken gelir. Sor bakalım.
+En büyük mutluluk nedir?
-Mutluluk, verilen emeğin karşılığında alınan zaferdir.
+Ya almazsa karşılığını peki o zaman ne demeli?
-Emek zaferi çağırır yanına. Er ya da geç davete icabet edecektir.
+Zafer geç geldiğinde emeği veren kişi karanlıklar içinde kalmaz mı Lili?
-Kalır.
+Yazık değil mi ona. Karanlıkta nasıl savaşıacak? Hem korkmaz mı sahi?
-Onca emeği vermiş kişi karanlıktan mı korkacak savaşmaktan mı?

Fotoğraf: Muhammet Emin Sağır

İZCİLİĞİN ÇOCUKLARDA KARAKTER VE KİŞİLİK OLUŞUMUNA ETKİSİ

Mustafa Esad Sönmez

İzcilik, çocuklar için kişisel gelişimleri üzerinde çok çeşitli olumlu etkiler oluşturabilecek yeni yeni popüler olmuş bir ders dışı etkinliktir. Zamanında Hababam sınıfıyla özdeşleşen izcilik artık kaliteli çalışmalarıyla disiplini ortaya koymuş çok önemli bir alandır. Asla Hababam Sınıfı'ndaki gibi olmamıştır. Oyun ve eğlenceden ibaret sanılan izcilik zamanla sağlam temeller üzerinde olduğu anlaşılmıştır. Çocukların izcilik yapması yeni zorluklara göğüs germe, yeni beceriler öğrenme ve kendilerini rahatlık alanlarının dışına itme fırsatına sahip olması anlamına geliyor. İzcilik en başta: *Güven oluşturur, Liderlik becerileri gelişir Takım çalışmasına teşvik eder, Sorumluluk almayı öğretir, Fiziksel zindeliğe teşvik eder.*

İzcilik, çocuk ve gencin karakterini, sağlığını ve yeteneklerini geliştirmek suretiyle, okul ve aile eğitimleri arasında kalan boşlukları doldurur. Duvarların taşları arasındaki harçtır. Betondur. Çimentodur. Olmazsa olmazdır. Bu üç alan da ayrı ayrı olarak çocuğun yetiştirilmesi için her ne kadar çabalasa da hepsi bir kurumda birleşemediği sürece asla tam anlamıyla verimli olamayacaktır. Bu üç amaca, Yavrukurt, İzci ve Ergin İzci basamaklarından oluşan üç kademeli eğitim ile izcilikte ulaşabiliyoruz. Bu izci basamaklarındaki çalışmalar hem öğreticilerin hem de çocukların ve gençlerin çok hoşlandıkları kamp ve kır etkinlikleri şeklinde yapılır. Öğreticiler bu etkinliklere lider ya da rehber olarak katılırlar ve çocukların kendilerini yetiştirmelerini izlerler. Belki de bu nedenle izcilik, bu işe gönül verenler tarafından eğitimde bir devrim olarak adlandırılmıştır. Bu öyle bir devrimdir ki bir fidan olarak hayata başlayan çocuklar koca koca ağaçlar olup meyve vermeye başlayıncaya kadar devam eder. Sanmayın meyve verdikten sonra bırakılacaklarını. Dünya macerası bitene kadar, izci, gönüllü, lider, rehber derken nesiller yetiştirmek mümkündür. Meyve tutan dallardan yeniden meyveler tutacak fidanlar yetiştirmek mümkündür.

İzcilik, bireyin bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişiminde olduğu gibi ahlaki gelişim ve eğitiminde de çok etkilidir. Hep eksik kalan bir eğitim metodu vardır. Bu metodu da tamamlamak izciliğe düşmektedir. Kendini keşfetme macerasında yeter ki çocuklarımıza rehber olabilelim onları izcilikle tanıştırebilelim. İzcilik maddi ve manevi değerleri bir bütün olarak ele alır. Kişiyi iyi vatandaş-iyi insan olarak yetiştirmeye çalışır. Sadece maddiyata odaklanmaz. Düşünsenize bir bilim adamının çeşit çeşit bombalar da icat edebildiğini. Bir de bu bombaları farklı amaçlar uğruna kullanabildiğini. İşte tam da burada izcilik disiplini ortaya çıkar. Çünkü izcilik maddi hedeflerin yanında bir de manevi hedefler ortaya koymuştur. İyi bir bilim adamı olup ülkesine, milletine hizmet amacı taşımasını da öğretir, yaşatır. Bu bağlamda izcilik, çocuk ve genci tam anlamıyla topluma yararlı, insanları seven ve onlara yardım eden, doğayı ve çevreyi koruyan, ülkesine yararlı iyi insan yetiştirme sanatıdır. Bu sanat dalında da en büyük sanatçı izci liderleridir.

Okul eğitiminden farklı olarak izcilik çocuklara sadece hayatın nasıl kazanılacağını değil, onun nasıl yaşanılacağını da öğretir. Çocuklara, başkalarına hizmet duygusu aşılamadan, onları bir mükâfat ya da burs kazanmak gayesiyle yetiştirmenin ve başarıyı; para, mevki ve yetki kazanmak hedefiyle yetiştirmek insanlığa en büyük zarardır. Bunu yerine izciler niçin başaracağını ve bu süreçte neler yaşayacağını çok önceden keşfeder. Sürekli kendilerini düşünen, birbirini geçmek ve birbirine üstün gelmek için acımasız bir rekabet içinde olan arkadaşlarını görürler ve asla onlarla yarışa girişmezler. İzci aynı zamanda iyi de bir örnektir. Fark ortaya koyar. Kaliteyi gösterir. Onun ayrı bir yolu vardır. İki şeridi olan bir yoldan üçüncü yolu açan izcileri muhakkak görürsünüz. İşte izcilik eğitiminin amacı, çocuğu

ve genci sadece kendini düşünen bir varlık değil, fakat başkalarına hizmet etmeyi bilen, topluma hizmet için ruhen ve bedenen gelişmiş bir varlık halinde yaşatabilmektir. Bilinçli topluluklar oluşturmaktır. El feneri konumunda liderler yetiştirmektir.

İzcilik yıllarca yanlış anlaşılmış yeni yeni kaliteli çalışmalarla ön plana çıkmaktadır. Son on-on beş yılda izcilik federasyonu ve izcilik kulüpleri vasıtasıyla ciddi bir disiplin ortaya kondu. Günümüzde etkin bir eğitim aracı olarak önemini artırması, gençlerin ders dışı veya boş zamanlarında izciliğin türesinde olduğu gibi, doğru, çalışkan, milli ve manevi değerlere saygılı, iyilik yapmayı ve yardım etmeyi kendisine ilke edinmiş, doğa içinde kendi başına yaşayabilen, sağlıklı ve dinç olmasını sağlayan bir gençlik organizasyonu olarak ülke genelinde yaygınlaştırılması hedeflenmiştir. İzcilik, çocuğun fiziksel sağlığına ve gelişimine katkı sağlamakta, el becerilerini ve yeteneklerini geliştirmekte, onu disiplinli, korkusuz, mert ve vatansever yapmaktadır. Doğrusu izcilik, hayata atılmak üzere hazırlanan bir genç için çok kıymetli olan “karakter”i kazanmasını desteklemektedir. Bedenin iki büyük zırhı olan karakter ve kişiliğin oluşumunda izcilik biçilmiş kaftandır.

İzcilik çalışmaları bir doğa turu şeklinde değil de ciddi bir gençlik hareketi olarak algılanmalıdır. Binlerce üyesi olan bir harekettin çok sağlam bir şekilde bilinçli ve disiplinli ilerlediğini görmek gençlikten ümidini kesmek üzere olanlara da umut kaynağı olmalıdır. İzcilik, gençlerin maddi dünyayı aşmalarına ve hayatın manevi değerlerini araştırmaya yönelmelerine yardımcı olmayı istemektedir. İzciliğin esaslarına bakıldığında (izci andı, izci türesi, izci selamı ve tokalaşma, izci sloganı, bayrak töreni ve gece yürüyüşü-tefekkür) büyük ölçüde dini ve ahlaki kuralları içerir. Örneğin izci andı Tanrı'ya karşı vazifelerimi yerine getireceğine ve kendini ahlakça dürüst tutmak için elinden geleni yapacağına söz vermekle başlamaktadır. Türe, baştan sona muhteşem bir ahlak yapıtıdır. Tanrıya ve vatana karşı vazifeleri, kendisine karşı görevleri ve başkasına her zaman yardımda bulunmayı, kardeşliği, büyüklere saygıyı temsil etmektedir. İzci sloganı; “her gün bir iyilik yap” tır. Bayrak töreninde bayrağa ve vatana bağlılık vurgulanmakta ve tören sonunda “dua” niteliğinde “iyi dilekler” de bulunmaktadır. Gece yürüyüşlerinin en önemli ve en çarpıcı uygulaması “Tefekkür” çalışmasıdır. Bu izciliğin olmazsa olmazlarındandır. Tefekkür dersinde izci, kendisinin kâinatın bir parçası olduğunu ve nereden gelip nereye gideceğini düşünmektedir. Yani izcilerimiz sportif ve zinde bir çalışmanın yanında ruhen ve psikolojik açıdan dolu dolu yetişmektedir. Sürekli düşünen ve sorgulayan bir nesil hedeflenmekte üstüne de çözüm üreten yük alan yük olmayan bir gençlik yetiştirilmek istenmektedir.

İzcilerimizin izcilikle tanıştıktan sonra kısa sürede yaşadıkları şunlar dikkat çekicidir: “Maneviyatı güçlenen öğrenciler, hayat şartlarına daha dirençli oluyorlar. Sigara içme, küfretme gibi zararlı alışkanlıkları azaldı. Öğretmenlerine ve arkadaşlarına karşı sevgi ve saygıları arttı. Zorluklar karşısında doğru davranmaya devam ediyorlar. Aşırı uçlarda davranış gösteren öğrenciler, normal davranışlar göstermeye ve derslerinde başarılı olmaya başladılar. Yalan söylemiyorlar, yardım etme, sorumluluk bilinci, vatan ve millet sevgisi duyguları gelişti. Bunları hep duyduk ve yaşadık. Hatta bazı öğretmen arkadaşlarımız bile hayret ederdi. “Ya bu biz yıllardır uğraşırız da şu bir kampta verdiklerinizi bir yılda veremiyoruz.” Karakter gelişiminin dışında da olumsuz hayat şartlarının da azaltmanın dışında neredeyse yok edildiği bir disiplinden bahsediyorum. Aileler kısa sürede bu değişimleri görmüşler, yıllarca çözemedikleri sorunları çözen izci gönüllülerine hayran kalmışlardır. Bir baba olarak ben de çocuğuma öğretmediğim her öğretiyi izcilik vasıtasıyla kolaylıkla öğretmekteyim. Çünkü hem görev alıyorlar hem de yaparak yaşayarak uyguluyorlar. Tatlı bir yarış da yaptırmıyor değiliz tabi.

İzcilik çalışmalarının öğrencilerin kişisel becerilerine ve kişilik gelişimlerine katkılarını birkaç maddede tecrübe ettim. Mesela izcilerin: “Cesaretleri artıyor, çekingenliklerini yeniyor, kendilerini ifade edebiliyorlar. Aldıkları görevleri zamanında yapıyorlar. Ateş yakmayı, doğada eldeki imkanlarla yaşamayı ve hayatta kalmayı öğreniyorlar. Çeşitli tesisler yaparak beceri kazanıyorlar. Etkinliklerde daha fazla rol alıyorlar. Sorumluluk almaktan kaçınmıyorlar. Konuşamayan, çok çekingen bir öğrencim zamanla etkinliklerde fıkra anlatmaya, soru sormaya bazen de eleştirmeye başlayabiliyor. Disipline oluyorlar, saate ve zamana uymayı öğreniyorlar. Gece etkinliklerine katılarak, nöbet tutarak ve diğer çalışmalara katılarak, cesaretleri, özgüvenleri ve sorumluluk duyguları gelişiyor.” görüldüğü gibi tüm bu yaşanmışlıklar izcinin yani çocuğun karakterini ve kişiliğini doğrudan şekillendiren somut sonuçlardır. Süreçten sonra sonuç almak her disiplinde bu kadar etkili olmayabiliyor. Aynı zamanda elektronik eşyalarla da en verimli şekilde iç içeyiz. Telsizle kesintisiz iletişim kurarız. Krokileri, haritaları bilir uyguluyoruz. Her izci belli bir zaman sonra elektrik üretmeyi bilir. Anten kurabilir. Güneş enerjisini aktifleştirir.

Çocukların sosyalleşmesini de doğrudan etkileyen izcilik; benlik algısı, beden imajı, kişilik özellikleri, ilgileri, yetenekleri, aile ilişkileri, akrabaları, komşuları, akran grupları, okul, kitle iletişim araçları gibi sosyal yaşamda karşılaşabildiği her olguyu da doğrudan etkilemektedir. İzci izciliğe başlayınca sosyal gelişimi için akran grubuna katılmak zorundadır. Artık ailenin yerini arkadaşları almaya başlar. Çocuk kişilik özelliklerinin pek çoğunu arkadaş grubu içerisinde kazanır. Çocuk başkaları ile yarışmayı, iş birliği kurmayı, yardımlaşmayı, kurallara uymayı, sorumluluk almayı, haklarını savunmayı, çalışmayı, başarılı olmayı, kaybetmeyi vb. pek çok davranışı arkadaşlık kurmayı oyunlarda ve etkinliklerde öğrenir. İzcilik faaliyetleri ve ortamı bu konuda gerek çocuklara gerekse ailelere güvenli bir ortam sağlamaktadır. Sosyal bir varlık olan izciler, düzenli faaliyetler sonrasında şu özellikleri de artık taşıyor olmaları pek mümkündür: “Farklı çevrelerden arkadaşlar edinebiliyorlar. Gençlerin sosyal çevreleri ile ilişkileri artıyor. Özellikle kamplarda yardımlaşma ve paylaşma duyguları artıyor. İhtiyaç sahibi öğrenci arkadaşlarına maddi yardımda bulunuyorlar. Gece yürüyüşleri ve hayk (gece barınak kurup bir vakte kadar dağda kalma) çalışmalarıyla çevreye uyum ve ortak çalışma becerisi kazanıyorlar. Sosyal etkinliklerde görev alarak ekip ruhunu kavriyorlar.” İşte tüm sosyal yaşam içinde çocuklarımıza kazandırmak için maddi manevi neler neler sarf ettiğimiz her şeyi izcilikle kısa sürede kazandırabiliyoruz. İzcimin bir tanesi şimdiye kadar hiç et yemediğini söylemişti. Ben ise tecrübeli bir lider olarak onun gözünün içine bakıp “çok sürmez” diye söylemiştim. Yedi günlük izci kampında kendilerine verilen malzemelerle

yemekler yapan izciler malzeme çeşidine ve kendilerinden istenilen yemeklere göre yemekler ürettirler. Birkaç gün dayanabilen bizim izci en sonunda açlıktan ne buluyorsa yemeye başladı. Çünkü doğal ortamda hem daha çok acııyorlar hem de sürekli aktif olduklarından enerji harcıyorlardı. Böylelikle açlığa dayanman pek mümkün olmuyordu. Çok kamplar gördüm de çok da davranış değiştiren izciler de gördüm. Hatta bazı aileler sırf çocuklarına bir şeyleri öğretelim diye bizlere emanet ediyor: “Liderim, oğluma hayattan zevk almayı öğret!” Temel insani değerlerin zayıfladığı veya bu değerlerin yeterince önemsenmediği fikri gittikçe yaygınlaşmaktadır. Aslında her dönem birileri bu fikrin bayrağını sallamaktadır. Temel insani değerleri benimsemiş ve özümsemiş bireyler yetiştirmek başta aile olmak üzere toplumun ve okulun başlıca görevleri arasında yer almaktadır. İzcilik, ise ara boşlukları tamamlayan ruh veren bilinç yükleyen enerji boşaltıran ve doğada doğal yaşamayı gösteren yegâne bir alandır. Resmi olmanın yanında kendi kuralları neticesinde asla taviz vermediği milli manevi unsurları vardır. Topluma hizmet görev bilinir. İstiklal Marasız hiçbir etkinliğe başlanmaz. Dualar edilir. Şehitler yad edilir. Toplum nezdinde yapılan araştırmalara göre izcilerin ahlaki değişimlerinin %81,4 gibi büyük bir istatistikle oldukça yüksek düzeyde olduğunu göstermiştir.

Amaç çocuklarımıza ve gençlerimize; toplumsal ve ulvi değerlerimizi aktarmak, sağlıklı düşünmeyi öğretmek, doğru bilgi kaynaklarından istifade etmelerini sağlamak, kişisel gelişimlerine yönelik karakter eğitimi vermek, bedensel gelişimlerine yönelik spor etkinlikleri yapmak, sağlıklı yaşam alışkanlığı kazandırmak, çeşitli aktiviteler düzenleyip sorumluluk almalarına imkân sağlamak ve sosyal becerilerini geliştirmelerinde yardımcı olmak.

İçinde bulunduğu topluluğun, yerel, ulusal ve küresel hedeflerine uygun çalışmalar yapabilecek; samimi, fedakâr ve vefa sahibi bireyler yetiştirmek. Her izci gönüllüsü ve lideri, bu amaçlar uğruna emek vererek, heyecanlı ve macera dolu bir serüvene doğru yol almalarında izcilere rehberlik eder.

İzcilik, çocuk ve gençleri, ruhsal, zihinsel, bedensel ve ahlaki açıdan geliştirmeyi hedef almış, kendine güvenen, sağlıklı, zeki, cesur ve vatansever bireyler yetiştiren programlı bir faaliyettir.

İzciler, kendilerini yetiştirmek için yapılacak aktiviteleri büyük oranda kendileri organize ederler. Liderler ise onlara sadece rehberlik ederler. Kısacası izciler hem planlayıcı hem de uygulayıcıdır. Onlar, bu işi büyük bir zevkle yapmaktadırlar. Dünya genelinde milyonlarca izcinin bir ve tek olması mümkün olamazdı.

Tüm bu farkındalığın sonucunda karakterli bilinçli ve dinç bir neslin yetişmesi kaçınılmazdır. Düşüm düşüm iplerle hayata tutunan gençliği kim etkileyebilir? İnsanlara ve dünyaya faydalı olmak uğruna çalışan izcileri kim kandırabilir? Toz toprak gezen, dağ taş gören bir neslin yapmacık olmasını kim bekler? En doğal yerlerde açan çiçekleri koklayan, bulunmaz nimetleri gören, oluk oluk doğanın suyuna kanan gençliğin özünü kim koparabilir? Sıradağlar gibi sırt sırta veren, el ele verip tüm insanlığı kucaklayan izcileri kim tutabilir?

İzciler izciliğin dünyasında uçsuz bucaksız maceralar yaşamaya her daim devam edecekler. İzciler, her etkinlikle gelişip, olgunlaşacak ve insanlara nasıl faydalı olabileceğine kafa yoracaklar. İzcinin fikir dünyası, artık şekillenmeye başlayacak böylece diyarlar yöneten sağlam liderler yetişmesi mümkün olacak.

Büyük liderlerle fikir meclislerine katılıp, birçok projede olacaklar. Projeleri hem kurup hem yönetecekler. Doğaya hayranlığını gizlemeden yaşayacaklar. Arkadaş çevresi gittikçe artan bir çocukluktan sonra, bakış açısı büyüdükçe farklılaşan yaşantılara sahip olacaklar. Olan biteni birçok açıdan analiz edebilecekler. Sorun olmayan, sorun çözmeye odaklanan nice gençler yetişecek inşallah. Ailesiyle vakit geçirmekten zevk alan bir çocuk sonsuzluk evrenindeki üç günlük dünyada, yuvarlananlardan değil, dik duranlardan olma yolundaki adımlamasını, koca bir nesle öncü olarak gerçekleştirecek.

Duruşunu özünü birleştirebilen güzide bir nesli umutla bekleyenlerin olduğunu çok iyi bilecek. Her daim, O'nun izinde olmayı da iz- cilikle öğrenecek. İz bırakan, izlenen bir nesli herkes görecek.

BİR LUNAPARK RÜYASI

Ali Havan

Öğle paydosu için teneffüsü bekledim
Nevalim dünden hazır çelik sefertasında
Yemek biraz tuzluydu çeşme görürüm dedim
Lunaparkta dolaştım rüyamın ortasında

Her yanımda uğultu önüm arkam talebe
Kimden izin aldılar kim getirdi buraya
Oynuyor üç beş haylaz az ötede körebe
Kuleyi merak eden girivermiş sıraya

Hazırlayın çocuklar ipleri yumakları
İki ucundan tutup gerelim gökyüzünü
Asalım yıldızların burcuna hamakları
Pamuk sakal süslesin ay dedenin yüzünü

Saklambaç oynayalım sizde kalsın usturlap
Ben güneş gözlüğünü takarım karanlıkta
Başım dolanır benim boş dönsün dönme dolap
Cebimdeki iğneyi ararım samanlıkta

Çarpsam suç da sayılmaz çarpışan arabaya
Kaza tutanağını imzalayın gülerek
Cebimizde metelik kalmasın kumbaraya
Döner ekmek yiyelim iki yarım üç çeyrek

Yanımdan geçmeyelim küser atlı karınca
İki tek biletim var gelsin midilli atlar
Korku tünellerinde gezelim kararınca
Sinema önlerinde sadece mısır patlar

Görünmeden eteğe kaçak binelim haydi
Dönsün çılgık çılgıca gelinler kaynanalar
Zincirli sandalyeden inip koşalım şimdi
Kıkırdayıp gülelim nerde çukur aynalar

Belki saçma gelecek aldırmanın rüya bu
Belki bir sürpriz yapar köşedeki salıncak
Belki çocukluğumdan yarım kalmış hülya bu
Belki de katledilen bir şiir sayılacak

TÜM TAŞLARIM ŞAH

Uğur Ataş

Taşların âhıdır belki de
Aldırma
Ölümü sertleştiren bir lanet
Bizi kuşlarla oyalıyor
Ve denizin dibinde yanan güzelliğini
Anlatamıyorum hakkıyla
Ne söylesem insanlara çarpıyor
Ben dilimde yaralarla yıllar yılı
Senin ismine renkli giysiler dokudum
İsmine büyüdükçe büyüdü

Çizgileri silindi yolun, rehberimiz kalmadı
Çalıntı ateşlerin son aydınlığıdır
Burası serbest piyasa, ekonomi, ekmek kavgası
Dondurmacı hoparlörüne karışan
Çocuk seslerisin sen
İnanmışım bir falsın /elim yüreğimde/
Ben ağlayınca ne güzelsin
Ben ıslanınca sen güzelsin
Güzelsin ben düşünce, kalkınca...

Zihnime atılmış bir zar tıkırtısı
Aklımı zindan etti bana
Sen durdur kumarı
Son özgürlüğünsün...
Ay ışığı bir şarkıdır sadece
Umurumda değil hiçbir denizin yakamozu
Karanlığın kalbini sök
Ucuz spreylarla boyalarla gel
Yeniden çizelim yaşamayı

Kahrını çektiğim kitaplar
Ve bir elimde sefer taşı
Son yevmiyem, son mesaim sensin
Ağrıdıkça kollarım daha güzelsin
Terledikçe sırtım daha bir güzel
Hep daha güzelsin
Dönemem teneffüslerime, paydoslarıma
Son alın terim, son ekmeğimsin

Sen en güzelsin
Ve tüm taşlarım şah
Son yenilim, son zaferimsin

DÜZMECE

Muhammet Emin Sağır

Dar bir cadde. Bir tırın tek başına ancak geçebildiği bu yoldan iki yönlü trafik işliyor. Ne kenarda ne ortada çizgi yok. Yolun kenarına araç park ediliyor. Trafik bazen kilitleniyor. Aynalarda görünüp kaybolan motorlar araçların arasından ilerliyorlar. Zeminde parke taşı var, bazı yerlerde de çökmeler var. Bu çökmeler yolu engebeli hale getiriyor, trafiği de yavaşlatıyor. Tırlar yüklü geliyor. Bazen elektrik tellerini koparıyorlar. Civarda yaşayan insanlar bu durumdan şikayetçi de olsa alışmışlar da. Neden bir çevre yolu yapılmaz da trafik bu kadar dar bir yoldan işler ki. Her şey sanki alabildiğine bir terslik ve uyumsuzluk içinde yürüyor. Bu kadar yan yana kahve. Bu kadar insan günün ortasında oturup litrelerce çay içmek. Kaldırımın ortasında ağaç mı olur, insan dalgın olsa başı önüne eğik yürüse çarpıverir. Bu caddeye açılan dar sokakların kim bilir belki bazıları çıkmaz sokaktır. Bu dar caddede bir adam kenara bir küçük kamyonet çekmiş balık satıyor. Kamyonetin etrafında, altında belki 10 civarında kedi bekliyor. Renkleri boyları farklı farklı. Bazıları pusuda gibi, bazıları ilgisizmiş gibi davranıyor, bazıları sabır ve sükunetle bekliyor. Her biri başka karakterde bir insanı andırır gibi dursa da yere bir balık düşünce birer kedi oluveriyorlar.

Bu bedbaht yol biraz ilerde ikiye ayrılır. Biri Yenice'ye gider. Biri de nereye gider bilinmez. Yolun ikiye ayrıldığı bu noktada ne kavşak, ne trafik lambası, ne kural yoktur. Geçiş üstünlüğünü kim kendine ait hissediyorsa geçmek onun hakkıdır. Bu yoldan çok yabancı da geçer ve tam bu noktada Yenice'ye gidenler yolu karıştırır. Ne tarafı gösterdiği belirsiz, elektrik direğine çivilenmiş, toz içinde, yağmurda ıslandıkça iyice çamura bulanana, çoğu zaman yoldan geçenlerin hiç fark etmediği bir tabela ile bu kadar olur. Allahuallem bu tabeladan civardaki esnaftan başka kimsenin de haberi yoktur. Daha gerideki tabelayı görüp buraya kadar gelenler nedense yolun ikiye ayrıldığını görmüyor gibi tam burada sormadan bilmedikleri yola girerler. Yolun ikiye ayrıldığı bu noktada ayrılan iki yolun ortasında dışı yeşil boyalı bir cami bulunur. Cuma günleri Cuma vaktine yakın bu camiden çok güzel bir sela sesi yayılıp en gafil ruhların bile bir an hakikati bütün derinliğiyle idrak etmesine vesile olursa da fakat sela bitip Cuma namazı vakti gelene kadar her şey unutulur gider. Yolun karıştırıldığı bu noktada cami adeta hal diliyle doğru yol bu diye ima eder gibiyse de dışarıdaki kargaşa insana o kadar düşünme fırsatı vermez.

İşte bu camiden gündüz vakti iki ihtiyar adam çıkıp yavaş adımlarla aralarında konuşarak yürümeye başladılar. Yaşları seksen civarında olan uzaktan bakınca iki ahbap görüntüsü veren bu iki adamdan sağdaki Selahattin amca biraz daha kilolu ve uzun boyluydu. Saçları dökülmüştü. Sakalı bembeyazdı. Alnının ortasında kahverengi, düzensiz, bir madeni para büyüklüğündeki izin bir kavgadan kalma sopa izi olduğunu yaşam tecrübesi ve bakış açısı yeterli gelenler anlayabilirdi. Soldaki kısa boylu ve daha zayıf olan hayatının son deminde şehre taşınmış bir yörüktü. Yüzü iyice yaşlanmış, kaşları kirpikleri iyice azalmıştı. Cildi incelmış ve pullanmıştı. Güneşten yıllar içinde yer yer lekeler oluşmuştu. Sakalı seyrelemişti. Başında siyah beyaz zigzag desenli bir bere vardı. Biraz kamburdu. Köyde aile efradından kimse kalmayıp köy hayatını idame ettirecek imkân ve gücü de kalmadığından adeta şehre sığınmıştı.

Yavaş adımlarla yürüyen iki ihtiyar birbirine destek olarak yolun karşısına geçtiler. Yolun sağından yürümeye başladılar. Selahattin amca biraz daha yüksek sesle konuşuyor ve bir şey söylerken de eliyle yörüğün kolundan tutuyor, dinlendiğinden emin olmak istiyormuş gibi davranıyordu. El kol hareketleri ve yüz ifadeleri ile de kurduğu cümleleri pekiştiriyor, yörüğü bastırıyordu. Yürürken arada durup birkaç cümle konuşup sonra yürümeye devam ediyorlardı. Lokantayı geçtiler. Lokantadan sonra bir baba ve oğlunun işlettiği bir berber dükkânı vardı. Baba altmış, oğlu otuz beş yaşındaydı. Her ikisinin de saçları dökülmüştü. Dükkân bir oda kadar bir yerdi. İki berber koltuğu vardı. Berberin önünde bir çamaşır askılığı vardı ve üzerinde bazılarının rengi solmuş, çeşitli renklerde, bazılarının hangi renk olduğu da anlaşılamayan berber havluları asılıydı. Bu askılığı da geçince bir küçük masa ve etrafında birkaç tabure vardı. Burada zaman zaman gelip giden müşteriler tıraş olmadan önce ya da sonra yan kahveden söylenen çayı içerdi. Berberin oğlu İbrahim her tıraştan sonra burada oturup bir sigara içer o sırada ne düşündüğü de anlaşılmazdı.

Selahattin amca ile yörük berberin önüne geldiklerinde Selahattin amca karşıdan gelen Mesut'u gördü. Mesut yakındaki lisede felsefe öğretmeniydi. Selahattin amcanın kiracısıydı. Yabancıydı. Buraya geleli yedi- sekiz ay olmuştu. Berber dükkânının önündeki masa karşılaştıkları anda aralarında kalmıştı. Selahattin amcanın yüzüne bir gülümseme yayıldı. Gözlerini açtı ve kaşlarını dikti. Bu haliyle hem gülümseyen, hem şaşkın hem de kızmış gibi biraz çelişki içerse de yine de tutarlı bir yüz ifadesi oluştu yüzünde.

“Ooo otur otur otur” diye gür sesiyle heyecanlı bir şekilde diğerlerine seslendi. Sağ eliyle yörüğü tutarak oturması için tabureye doğru iterken sol eliyle de sanki kaçacakmış da yakalamak istermiş gibi bir hareketle Mesut'a uzandı. Yörük tabureye oturmakta zorlandı. Yörüğe yardım ederken alay da etti ve gülüştüler. Mesut masanın diğer ucuna sessizce ilişti. İsteyerek mi yoksa mecburen mi oturduğu anlaşılamadı. Hiçbir şey yapmak istemeyip de ne yaptığı fark etmezmişçesine oturmuş olabildi. Selahattin amca yörüğe yakın ikisinin ortasına oturdu. Etrafına hızlı hareketlerle gözleri ayrılmış ve kaşları çatık bir şekilde bakındı. Berberi ve oğlunu tanıyordu. Dükkânda İbrahim bir müşteriyi tıraş ediyordu. Babası yoktu. Selahattin amca “İbrahim” diye seslendi. Bu sesleniş seslenmekle bağırarak arasında gidip gelen bir mahiyette berberin içinde duyuldu. İbrahim gelip oturduklarını görmüştü. Kapıdan başını ve gövdesinin yarısını çıkardı. Bu hal ve hareketiyle de ne istenildiğini sormuş oldu. Ayrıca selamlaşmaya lüzum duymadılar. Göz göze geldiler. Selahattin amca diğerlerinin de rahatlıkla duyabileceği ama sanki onların duymasını da istemezmiş gibi her zamankinden biraz kısık bir sesle “Çay söyleyiver bize” dedi önce. Sonra akıl etti “Gel sen de var mı kimse” diye sordu. Dükkânın camından da içeriye görmeye çalıştı. İbrahim “Siz oturun benim elimde müşteri var” diye cevap verdi. Sonra dönüp yan taraftaki kahvenin girişinden içeri doğru “üç çay gönder” diye bağırdı.

Selahattin amca İbrahim'i dikkatle takip edip çayların söylendiğini gördükten sonra masadakilere döndü. Mesut'a baktı.

-Nereye böyle?

-Biraz yürüyüp markete gideceğim.

-Biz de camiden çıktık.

ünün ortasıydı. Mesut bunun öğle namazı mı yoksa ikindi namazı mı olduğunu anlayamamıştı. Ancak kendisi de dahil kimse fark etmedi bunu. Selahattin amca yörüğe döndü. “Mesut benim oğlum” dedi. Yan gözle Mesut'u da süzdü bunu söylerken. Güldü. Yörük de güldü. “Oğlum sayılır” diye düzeltti sonra. Mesuttan, nereli olduğundan, burada ne iş yaptığından bahsedildi. Mesut'un yerine çoğunlukla zaten onu tanıyan Selahattin amca konuştu. Yörük de sessiz biri olduğundan üç kişinin oturduğu masada neredeyse tek kişinin konuştuğu bir sohbet oluyordu.

Mesut Selahattin amcanın kendisine bu denli sıcak davranmasına bir anlam veremiyor samimiyetinden mi bir çıkar beklentisinden mi böyle davrandığını anlayamıyordu. Kiracısı olduğu için mi yoksa herkese mi öyle davranıyordu. Kendisinden çekiniyor olabilir miydi? Mesut, Selahattin amcanın sorusu ile dış dünyaya döndü.

-Ev soğuk oluyor mu?

-Yok iyi üşümüyorum.

-Bundan sonra yavaş yavaş kış gelir. Kendini üşütme. Doğalgazı da bağlattık. Masraf ettik. Yakıver üşürsen.

-Açarım soğursa şimdi üşümüyorum.

-Nasıl ev rahat değil mi.

-Rahatım

-Yaa. Ev bizim olur da rahat olmaz mı? Çıkmıyorsun değil mi evden?

Mesut şaşırdı. Selahattin amca gülmeye yakın bir yüz ifadesi ile bakıyor bir şey söylemeye çalışıyordu.

-Kirayı unuttun da bu ay.

Mesut donup kaldı. Ayın bugün sekiziydi. Her ayın birinde kirayı veriyordu.

-Biz seni taşıdın sandık.

İki ihtiyar gülmek için bir fırsat ararmış da bulmuş gibi kahkahayla güldüler. Mesut da gülümsedi ama bir taraftan da ürperdi. Nasıl unutturdu. Bir an her şeyin kontrolünü kaybetmiş gibi hissetti. "Unutmuşum" diyebilirdi. Mağlup olmuş gibi hissetti. Kızgınlık, şaşkınlık, korku ve daha başka duygular sardı bedenini. Tedirgin oldu. Mahcubiyeti masada hissedildi.

-Olsun sonra verirsin. Paran yoksa verme, sonra verirsin.

-Yok unutmuşum ben hiç aklıma gelmedi. Bugün getiririm.

Selahattin amca Mesut'a gülümseyerek, biraz acır gibi, biraz da kırılır gibi baktı. Mesut masadan kalkıp eve gitmek, bir odaya kapanıp dünya ile bütün alakasını yeniden gözden geçirmek istedi. Neden unutmuştu. Acaba unuttuğu başka şeyler de olabilir miydi? Masadaki sohbetten kopup dağılmıştı. Faturaları düşündü. Bir moral bozukluğu ve huzursuzluk hissetti. Mahcup olmak, başka bir insana karşı sorumluluğunu yerine getirmemiş olmak alışık olmadığı bir şeydi. Ne kadar insani bir durum olsa da ve anlayışla karşılanmış olsa da bu hali yadırgamış, şaşkına dönmüştü. Selahattin amca bu huzursuzluğunu ve mahcubiyetini hissedip onu rahatlatacak bir şeyler daha söyledi. Mesut ruh halinin hissedildiğini fark edip sessizce kendini teskin etti. Fakat kafasının içinde kuytu bir köşede sorgulama hali devam etti ve dikkatini tam toparlayamadı.

Berber dükkanındaki müşteri acelesi varmış gibi dükkândan çıkıp hızlı adımlarla yürüdü gitti. Selahattin amca müşteri gidince camdan içeriyi görmeye ve İbrahim'in ne yaptığını anlamaya çalıştı. İbrahim yerleri süpürüp etrafı topladı. Dükkândan çıkarken cebinden bir sigara çıkardı ve ani hareketlerle sağa sola bakınan Selahattin amca ile göz göze geldi. Selahattin amca eliyle çay karıştırma işareti yaptı ve tabureyi gösterdi. Konuşmadan anlaştılar. İbrahim gelip masaya oturdu ve sohbe dahil oldu. Selahattin amca uzun uzun eskiden pazarcı olduğundan, pazarcılık yaptığı yerlerden bahsetti. İstanbul'dan hiç kimsenin alamadığı malları nasıl alıp getirip sattığını anlattı. İbrahim arada konuşmaya girebiliyor yörük ve Mesut'a dinlemek kalıyordu. Yörük arada bir şeyler söylese de sözü kesiliyordu. İbrahim ve Mesut'un bekar olması üzerine konuşmalar geçti. İki ihtiyar kendilerince nasihat vermeye çalıştılar. Selahattin amca yaşlanınca yalnız kalmanın zorluğundan bahsediyordu. Yörük ise evlenmiş fakat karısı yıllar önce ölmüştü. İki ihtiyar evliliğin gerekliliğini anlatmak için öne sürdükleri her şeyi adeta kendileri çürütüyordu.

Geçmişle bugün üzerine yapılan kıyaslamalar iki genç için pek bir şey ifade etmiyordu. Toplumun değişen dinamiklerinden kopuk iki ihtiyarın nasihat sandığı ve iki gencin belki duymaktan usandığı klişeler mizahtan öteye geçemiyordu. İki ihtiyarın biri evliliği methederken öbürü boşanmaların arttığından bahsediyor, biri lüks ve şatafatlı düğünlerin, pahalı alışverişlerin evliliği güçleştirdiğinden bahsederken diğeri geçinmenin zorluğundan, pahalılıktan bahsediyordu. Bataklıkta çırpınırcasına sürdürdükleri bu sohbet sonunda Selahattin amcanın kendini evindeki sorunları ve karısıyla yaşadığı tartışmaları anlatırken bulması ile sonuçlanmıştı. Evde tartışma hiç bitmiyor olmalıydı ki eline bir mavi tükenmez kalemle büyük harflerle SUS yazmıştı. Karısının kardeşleri ile olan miras kavgalarından bahsediyor ve kendi savlarına hiç ilgileri olmamasına rağmen masadakileri de ikna etmeye uğraşıyordu. Bir taraftan can sıkıcı gibi olan bu konular her nasılsa bu masada bir şekilde gülünç bir hal alıyor sohbet gülüşmeler ve alay etmelerle ilerliyordu. Bu ihtiyarlar hayatın can sıkıcılığının tahammül edilebilir seviyeye getirilebilmesinin yolunu farkına varmadan keşfetmiş olabilirlerdi. Belki de gençlere aktarabilecekleri asıl tecrübe bu idi. Bir şekilde erken yaşlarda kafaları bin bir türlü kaygı ile dolmuş, karar verirken akıllarına her türlü olumsuzluk gelen ve sanki biri onları hayatın mutlak bir iyilik içinde yaşanacağına inandırmış da bu olmamış gibi bir kafa ile yaşayan bu gençlere evliliğin değil önce yaşamın kendisinin ne olup ne olmadığı öğretilmeliydi. Derken bir adam bir çocuğun elinden tutmuş halde dükkân kapısından içeriye baktı ve kimseyi göremeyince masadakilere dönüp sordu. İbrahim masadan kalkıp müşteriye içeri aldı ve masada üç kişi kaldı.

Masadakiler bir şeyler konuşmaya zaman zaman gülüşmeye devam ettiler. Baştan beri sessiz olan ve sesi kısık çıktığı için masada bastırılıp konuşamayan yörük de açılmış bir şeyler anlatmaya başlamıştı. Belki de Selahattin amca çok konuşup yorulmuş ve sıra ona gelmişti. Yörük ile Selahattin amca arasında bir işaretleşme oldu ve anlatılacak konuda mutabık kalmışlar gibi Selahattin amca susup yörük anlatmaya başladı. “Ben gençtim cahildim. Bir gün köyden kaçtım. İstanbul’a gittim.” Selahattin amca gülmeye başladı fakat sinsice sustu. Mesut bu ilgi çekici olaya bütün dikkatini verdi ve kirayı ödemediğini bir kere daha unuttu. Yörük de sinsice gülümsedi ama kendini tuttu ve devam etti. “İstanbul’da Galata Limanında hamallık yapıyor gemileri boşaltıyorduk. Kalacak yerimiz yoktu hem de gece de gemi geliyordu. O yüzden limanda yatıyorduk. Bir gün limandaki sandıkların arasına yere uzanıp uyumuştum. Bir kadın gelip beni uyandırdı. Bana iki çanta verdi ve bunları taşımamı istedi. Çantaları alıp kadının peşine takıldım. Epeyce yürüdük. O zamanlar İstanbul’da çok apartman yoktu. Apartmanlarda zenginler otururdu. Bir apartmanın kapısına geldik ve merdivenleri çıkmaya başladık. Kaç kat çıktık bilmem fakat sonunda dairenin kapısına vardık. Kadının evde bir kızı varmış kapıyı o açtı. Ayağımda askerdeki bot gibi bir bot vardı. -Teyze ben 15 gündür botlarımı çıkarmadım. İçeri girmeyeyim dedim. -İçeri gir dediler. Girdim. Bana banyoyu gösterdiler. Sonra temiz çamaşır kıyafet verdiler. Giyindim. Yemek verdiler. Yemek yedim. Kendime geldim.” Mesut nereye gideceğini anlamadığı bu olaya daha da odaklandı. Eski zamanlarda bir gencin kaçıp büyükşehre gitmiş olması şaşıracığı bir şey değildi. Fakat böyle ayrıntılı bir kaçış hikayesi epey ilgisini çekmişti. Yörük biraz soluklandı. Selahattin amca ile bakiştılar. Mesut iki ihtiyarın bakışarak anlaşmalarının hiç farkında değildi. Selahattin amcanın yüzünde gülecekmiş de kendini zorla tutuyormuş gibi bir ifade vardı. Yörük soğukkanlı bir şekilde anlatmaya devam etti.

“Sonra kadın bana seni kızım ile evlendireyim dedi. Nasıl olur bilmem ki dedim. Epey zenginlerdi. Aklıma yattı olur dedim.” Yörük burada durup utanmış gibi gülümsedi. Selahattin amca ciddileşmişti. İki ihtiyar göz göze gelmemeye çalışıyorlardı. Birbirlerinin gülmek üzere olduğunu farkındaydılar. Mesut bunların farkında değildi, iyice şaşırmıştı. Devamını merak ediyordu. Yörük nefesini toparlayıp devam etti. “Bir hafta sonra nişan yapalım dediler. Beni kızla birlikte alışverişe gönderdiler. Aradan bir hafta geçti. O bir hafta ben onlarda kaldım. Limana bir daha geri dönmedim. Bir hafta geçti. Onların bütün ailesi akrabaları toplandılar. Ben kaçtım ya, yalnızım kimsem yok. Evde yemekler tatlılar yapıldı. Bizi giydirdiler. Sonra onların adetiymiş. Elimize yüzümüze kolonya döktüler. Yüzüm kolonya ile iyice ıslandı. Bir uyandım ki limanda uyuyakalmışım. Üzerime bir köpek yatmış. Köpek yüzüme işemiş. Onu kolonya sanmışım.” İki ihtiyar kahkahayı bastı. Mesut rüyayı gerçek sanmıştı. Heyecanla dinlemişti. O da güldü. Epey eğlenceli buldu. Selahattin amca gülmesinin arasında bir iki cümle ile bunun eskiden köy odalarında eğlenmek için anlatılagelen bir şey olduğunu anlattı. Mesut anlamaya çalıştı. Galiba televizyonun belki elektriğin bile olmadığı zamanlarda halk arasında böyle hikâyeye fıkra gibi şeyler anlatılarak ve hikâyenin sonu gizli tutulup dinleyici inandırılarak sondaki sürprize herkesin güldüğü bir oyundu bu. Mesut da oyuna gelmiş ve sonuna kadar rüyayı gerçek sanarak dinlemişti. Baştan beri sessiz duran çok bir şey anlatamayan yörük oyunu iyi oynamıştı.

Bir süre daha oturdular. Selahattin amca çayların parasını vermek istedi ancak İbrahim engel oldu. Bir süre çekişmeler de İbrahim galip geldi. Her şeye sonunda gülmeyi başaran iki ihtiyar buna da gülüp masadan kalktılar. Baştan zıt yönlerde doğru gidiyorlardı ve vedalaşıp ayrıldılar. Kira konusu yeniden konuşulmadı ancak zihinlerde bir hayalet gibi gezmeyi bırakmadı da. Mesut cami tarafına doğru yavaş yavaş yürüdü. Camiden Yeniceye doğru giden yoldan bir tır geldi ve yolu tıkadı. Çıkardığı uğultulu ses zihinlerde bir yorgunluk ve karamsarlık hissi ile karşılık buldu. Biraz daha ilerde yolun kenarındaki elektrik tellerine dört tane kuş konmuştu. Kuşlardan biri aniden havalandı ve üç tanesi kaldı. Biraz sonra kuşlardan iki tanesi daha uçtu. Kalan kuş yana doğru birkaç adım atarak tel üzerinde yer değiştirdi. Öylece durmaya devam etti.

Akşam olmuş, Mesut alışveriş yapmış, eve gelmişti. Pazartesi gününü ve okulu düşünüyordu. Dersleri programa göre anlatıp yetiştirebilecek miydi? Birden aklına gündüz geçen konuşmalar geldi. Yörüğün anlattıklarını düşündü ve baştan sona kafasında yeniden canlandırdı. Sonra bunun rüya olmasına yeniden kendi kendine gülümsedi. Yörüğün ara ara gülmek için kendini tutmuş olduğunu şimdi fark ediyordu. Sonra birden köyden İstanbul’a kaçış hikayesine halen inanıyor olduğunu fark etti. Bütün anlatılan baştan sona düzmeceydi. Ama bu saate kadar anlatılanı rüya olarak anlamış köyden kaçışın da düzmece olduğunu tam anlayamamıştı. Güldü kendi kendine. Dışarıdan önce bir köpek havlaması geldi. Sonra sokaktan bir motor epey gürültü çıkararak sokaktaki karanlığı ve sessizliği parçalayarak uzaklaştı. Bu ses evdeki sessizliği de parçaladı ve Mesut’u huzursuz etti. Pencereden dışarı baktı. Sokakta biraz ilerde yanan sarı renkli sokak lambası sokağı aydınlatmaktan acizdi. Sokağın kenarı belirsizdi. Evler girinti çıkıntı yaratıyordu. Zaten dar olan bu sokağa biraz ilerde biri traktör park ederek yolu iyice daraltmıştı. Yol bazı yerlerden yarılmış çukurlar oluşmuştu. Daha ilerideki çöp konteynerinin kapağı yoktu ve çöplerin bazıları dışına taşmış bazıları etrafına atılmış gibiydi...

WIZARD BISAN

Tuğba İşlekoğlu

Yüzmeyi bildiği halde kaç tane delikanlı boğulup kaybolmuştu okyanus gibi derin masmavi gözlerinde. Aşkına karşılık bulamadığı için kaç gönül gömülüydü al yanağındaki gamzesinin çukurunda. Ok gibi kaşları daha kaç yiğide saplanırsa kendini beğenirdi acaba Linda. Onun akli fikri hep bukleli ama incecik olan saçlarındaydı. Sanki güzelliğin sırrı gür saçların arasında saklıydı da kendi de o sırra bir türlü ulaşamayacağının hüznüyle güzelliğinin farkında bile değildi.

Neler yapmıştı neler o zayıf saçları şişmanlatmak, başının üstünde obur saç telleri taşımak için ama hiçbir yöntem onu bu isteğine kavuşturamamıştı.

Linda yine aynanın karşısında mutsuzca kendini izlediği bir gün ruhunu hayal dünyasının sokaklarında yeni bir gezintiye çıkarmıştı. Taramaktan kollarının ağrıdığı, bağlamak için toka bulamadığı, saldığında göbekli kıvrıcık bir marul gibi kafasını kocaman gösteren kıvrır kıvrır saçlarının arasında hayranlıkla parmaklarını gezdiriyordu. Gözleri şimdi daha güzel, pürüzsüz bembeyaz teni daha kusursuz görünüyordu. Tek sorunu saçlarını yıkamak istediğinde saatlerce onlarla uğraşmak, soğuk kış mevsimlerinde kurutmak için daha fazla emek vermek zorunda olmasıydı. Bu da o çok istediği saçları için çekilir bir durumdu. Hayali bile mutlu olmasını sağlarken, istediği o gür saçlara sahip olduğunda kim bilir nasıl da mutlu olacaktı.

Linda haftaya çıkacağı Ortadoğu gezisinden önce hayalindeki o saçlara sahip olmak için ne gerekiyorsa yapacaktı. Hayalinden sıyrılır sıyrılmaz bilgisayarın başına geçti ve arama motorunda “kısa sürede saçlarımı nasıl güçlendiririm” sorusuna verilen cevapları, kürleri okumaya başladı. Okuduğu çoğu içerik neredeyse birbiri ile aynı gibiydi ve o tarifleri daha önceleri defalarca denemiş ancak istediği sonucu alamamıştı. Yaşadığı hayal kırıklığının parçaları bir cam parçası gibi umudunu yaralamak üzereyken ilk kez gördüğü bir başlık onu heyecanlandırmıştı; “Wizard Bisan’ın saçları gibi etkileyici, cesur, gür, doğal ve sağlıklı saçlara sahip olmak ister misiniz?”. Kimdi ki bu Wizard Bisan daha önce İngiltere’de adını hiç duymamıştı. Nasıl bir saçı vardı ki reklam konusu olmuştu merak duygusu iyice kabarmış hâlde bu kez Wizard Bisan’ı ve saçlarını görme isteği ile arama motoruna onun adını yazdı. Yazdığı isim Filistinli bir film yapımcısına aitti; saç bakımı ile bir yapımcı arasında nasıl bir bağ olabilirdi ki? Araştırmasını derinleştirdiğinde yapımcıya ait elli yıl önce yaşanan İsrail-Gazze Savaşı ile ilgili birtakım yazılar bulabilmişti; hepsi buydu. Merakı istediği ölçüde gitmemiş aksine daha da derinleşmişti. En doğru bilgiye reklamı veren site ile iletişime geçerek ulaşabileceğini düşündü ve hemen sitede yazılı olan numarayı çevirdi.

“Alo”

“Merhaba ben Linda size internet adresinizden ulaştım ve bahsettiğiniz o Wizard Bisan saçları için görüşmek istiyorum”

“Oo Merhabalar Linda Hanım memnun oldum ben Nidal, tabiki bu konuda size nasıl yardımcı olmamı istersiniz?”

“Aslında sizi saçlarım için aramıştım ama öncesinde bahsettiğiniz Bisan saçlarının özelliği nedir, daha doğrusu bir yapımcının saçlarının farklı kılan nedir onu da öğrenmek istiyorum.”

“Ahh Linda Hanım bu konu telefonla anlaşılması güç bir konu derseniz sizi ofisimizde ağırlamak ve sorularınıza cevap vermek isteriz, gelebilir misiniz?”

Linda için gittikçe daha gizemli bir hâle gelen bu durum göz ardı edemeyeceği kadar merakını körüklemişti ve hemen “tabiki ne zaman uğramamı istersiniz” cevabını vermesine neden olmuştu. Telefonun ucundaki iki kadın yaşadıkları yerin birbirine kilometrelerce uzakta olduğunu öğrenmiş, ancak yakın zamanda Linda’nın o bölgeyi ziyaret edeceği tesadüf ile bir hafta sonrası buluşmayı kararlaştırıp telefonu kapatmışlardı.

Linda Filistine gitmek için yola çıkacağı sabah erkenden uyandı ve Nidal tarafından kendisine atılan konumu yeniden kontrol etti. Bir an evvel kadın ile buluşmak, bir haftadır beynini kemiren gizemli yapımcı ve saçlarının özelliğini öğrenmek için can atıyordu. Neyse ki bunun için sadece bir gün daha beklemesi gerekiyordu. Filistin’e ulaşır ulaşmaz eşyalarını kalacağı otele yerleştirdi, duş alıp buluşacağı adrese gitmek için otelden ayrıldı. Gideceği yeri kafasında küçük bir aktar dükkânı olarak canlandıran Linda için geldiği ofis daha çok bir derneğe benziyordu. Duvarlarda eski fotoğraflar, gazete küpürleri; kadın, erkek ve daha çok çocuk hatta bebek fotoğraflarının altında muhtemelen isimleri yazılı olduğu kocaman bir pano ve içi kitaplarla dolu duvardan duvara bir kitaplık bulunan ofiste garip olan saçları ilgili olabilecek en küçük bir detay görememiş olmasıydı. Kısa bir tanışma faslından sonra Nidal ofisin arka tarafından elinde koçanlı, kabuklu, püsküllü bir mısır ile yeniden Linda’nın yanına geldi. Şaşkın bir ifadeyle sessizce bekleyen Linda o kadar yolu sıradan bir mısır görmek için mi gelmişti. Halbuki o hem hayalindeki saç hem aklındaki soru işaretlerini giderme umuduyla bir haftayı zor etmişti, yol yorgunluğunu atmadan hemen Nidal’la buluşmuştu.

Linda’nın aklından geçenleri okumuş gibi “şimdi bu mısır ne alaka diyebilirsin, ama konumuzla çok alakalı onu öncelikle belirteyim” dedi Nidal. Hemen ardından “Bu mısırdaki sence de bir farklılık yok mu Linda?”

Linda için bayağı bir mısırdı bu ama soruya cevap verebilmek için mısıra daha detaylı baktığında mısırın püsküllerinin siyah ve kıvrıkcık olması dışında diğer mısırlardan pek bir farkı yoktu. Nidal sözü daha fazla uzatmadan “bu mısır püskülünü kaynatıp suyu ile saçlarını yıkayacaksın, her yıkamadan sonra gözle görülür bir sıklaşma ve uzamaya şahit olacaksın” dediğinde bu Linda’ya fazla iddialı gelmişti. Pek inanmamış olsa da yine de kaybedeceği bir şey yoktu denemeye değerdi ama buna Wizard Bisan saç denmesinin nedenini o an saçlarından daha fazla merak ettiği gözlerinden belli oluyordu.

“Peki bu mısır ile bir film yapımcısının, üstüne saç bakımının nasıl bir bağlantısı olabilir?”

“Ahh Linda bağlantısı demek yanlış olur, doğrudan o yapımcının yaşamış olduğu bir durum bu” diyerek Nidal anlatmaya başladı.

2023 yılının 7 Ekim sabahı bu mucizenin ilk tohumu bir bomba ile atılmıştı. Şu an huzur ve mutluluk içinde yaşadığımız bu topraklarda elli yıl önce insanlar karın doyuran yemekler değil, insanları öldüren bombaları yiyor, bebekler sıcacık yataklarında değil yıkılan binaların altında cansız uyuyor, dedeler torunları ile oyun oynamıyor, cesedinin yüzünü silip temizliyor, çocuklar top oynarken düşen arkadaşlarını dizindeki yara için değil, anasını, babasını, kardeşini şehit verdiği için teselli ediyor, masumların katledilmesini tüm dünyaya duyurmak isteyen gazeteciler, kameramanlar katlediliyordu...

Linda buraya geziye gelmeden önce oralarla ilgili kendince araştırma yapmış, en son on sekiz bin insanın savaşta hayatını kaybettiğini öğrenmiş, hatta bu bölgedeki çocuklar için “buradaki çocuklar dünyanın diğer ülkelerindeki çocuklar kadar şanslı değil; çünkü onlar kendilerinden sonrakilerin özgürce yaşaması için ağır bedel ödeyen çocukların olduğu bir coğrafyada dünyaya geldiler” gibi sözler de işitmişti, bunları tam olarak idrak edememiş olsa da bir şekilde biliyordu. Linda sadece saç, mısır ve yapımcı üçlemesini duymamıştı şimdi onu öğrenmek istiyordu.

“İşte her kadın için önemli olan saçlar, biz Araplar için her zaman daha önemlidir” diyerek Nidal anlatmaya devam etmişti. Çünkü çoğumuzun saçları kıvrır kıvrırdır ve onları temizlemek normal şartlarda bile zahmetliyken, savaşın ortasında bu durum tamamen eziyete dönüşür. Düşünsene içme için bile su bulunamayan bir dönemde o saçları temizlemek ne kadar zor olmuştur. Wizard Bisan da çok sevdiği, beğendiği, kıyamadığı saçlarını temizlemekten zorlandığı için savaşın yetmişinci gününde kesmek zorunda kalmış bir kadın. Büyük bir ilgiyle anlatılanlar dinleyen Linda hâlâ istediği bağlantıyı kuramamıştı ama hüzünlü bir şekilde hikâyenin devamını dinlemek istiyordu.

Nidal anlatmaya devam etti. Bisan saçlarını kestiği gün çok üzölmüşü ama bir yandan da sevinmişti. Bir kadın olarak verilen mücadelenin içinde yer aldığı, azgın bir azınlık gruba boyun eğip susmadığı için mutluydu. O ihanete uğramış bir kadının depresyon tepkisi olarak değil, savaşta bile saçlarının temiz ve bakımını sürdürmek pahasına kesmişti saçlarını. Bu sebep bile onun mutlu olmasına yetmişti. Bisan kesip elinde tuttuğu saçlarını, olurda bir gün işgal askerleri üstüne basar endişesi ile alelacele toprağa gömmüş; Saçlarının üzerini toprakla örterken bir yandan da Rabbine dua etmişti “Allah’ım ben saçlarımı acziyetimden değil onlara eziyet etmemek için kestim, eğer bir gün bu savaş bitecek, dökölen masumların kanı yerde kalmayacaksa, zalim zulmünün karşılığını alacaksa saçım da canım da feda olsun Filistine ve Mescidi Aksa’ya. Ama isterim ki saçlarımı yıkamayla bırak içmek için bile su bulamadığımız şu günlerin yaşandığına kesilen saçlarım şahitlik etsin. Gömdüğüm bu toprakta sen saçlarımı yeşert, benim kısalan saçlarım kız çocuklarının saçına ilaç olsun çoğaltsın, bu ilaç gelecek nesillere hem şifa dağıtsın hem bugünkü utanç verici tarihi anlatsın, unutturmasın” diyerek toprağa ilk can suyunu gözyaşları ile dökmüşü. Kış bitip bahar geldiğinde tam o saçların gömüldüğü topraktan bir filiz yeşermiş, büyümüş, büyüdükçe mısır olduğı anlaşılmış ne zaman ki püsküllerinin siyah ve kıvrırcık olduğı görölmüş işte o zaman bu mısırın tohumunun Wizard Bisan’ın saçları olduğı akıllara gelmiş, tabi ki ettiğı duasıyla birlikte. Hemen denemek için mısırın püskölünü kaynatıp incecik saçlı bir kızın saçlarını yıkamışlar ve daha kızın saçları kurumadan uzadığını ve sıklaştığını görünce gözlerine inanmamışlar. Wizard Bisan’ın ne kadar içten dua ettiğini o zaman daha iyi anlamışlar. “İşte o günden beri o yapımcı bu mısır püskölü sayesinde hem saçlara hem gönöllere taht kurdu” diyerek sözlerini bitirmiş Nidal. Kafasını çevirip baktığında ağlamaktan kıpkırmızı olmuş bir çift göz ve bluzunun kolu ile o gözlerini silen Linda ile göz göze gelmiş ve iki kadın birbirine sarılıp uzunca bir süre ağladılar. Linda elinde tuttuğı mısıra öyle içten bakıp sarıldı ki sanki kucaklaştığı Wizard Bisan’dı. Bir kadının bu kadar asil, cesur ve gururlu olması onu fazlasıyla etkilemiş ve tarihin tozlu sayfalarında saklı kalan bu olayı saçları sayesinde öğrenmiş olması mutlulukla beraber suçluluk hissi yaşamasına neden olmuştu. Wizard Bisan, Linda için yürüyeceğı farklı bir yol haritası çizmişti.

GÖZLERİMDEN AKTI KİMLİĞİM

Duygu Kanatlı

Şehir kendi varoluşunu sıradan bir biçimde gerçekleştiriyordu, mesela evler yerli yerindeydi. Bacası tütüyordu evlerin ve akşam olunca ışıkları yanıyordu. Bir yerlerden su taşııyordu insanlar ihtiyaçlarını gidermek için... Garip geliyordu bana bütün bunlar, ölü bir yerden geliyordum çünkü ben. Geldiğim yer kırık dökük, yıkık, viran, mahşer yeri gibiydi adeta. Ruhunu ve canlılığını yitirmiş, kan ağlıyordu sadece... Can çekişiyordu insanlar, enkaz altındakiler kadar üstündekiler de can çekişiyordu. Gerçek olan bu muydu, ya da tuhaf bir kâbus olan? Hayata dair tüm kavramlarımı yitirmişliğim de göze çarptı bu şehirde; durakta bekleyen insanlar neden böyle anlamsız görünüyorlar gözüme? Allah Allah, zaman diye bir kavram varmış ve insanların zamanında yetişmeleri gereken yerleri... Oysa benim ne zamanım ne de bir mekânım kalmıştı, ben hepsini ölü bir şehirde sarsıntıyla kaybetmiştim... Yerim neresiydi, yerim yerin yedi kat altında mıydı artık?

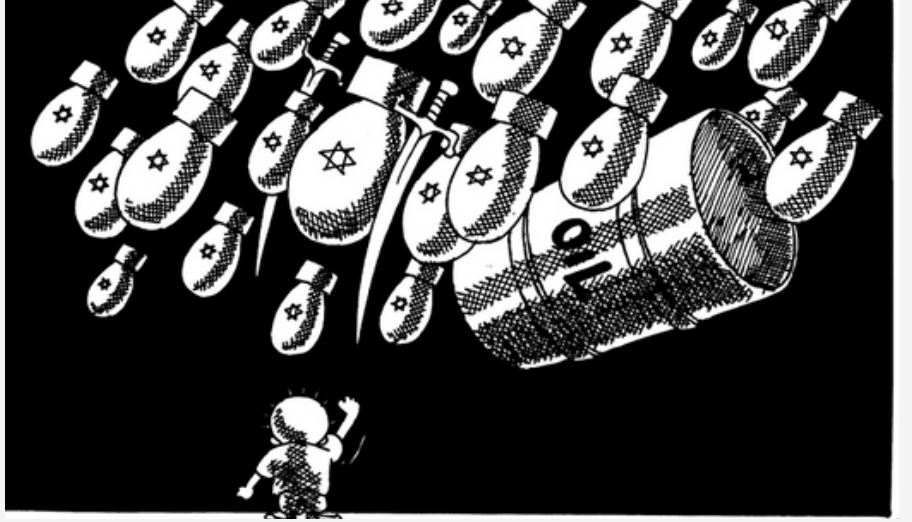
Yersiz yurtsuz duygu ve düşünceler kaplamıştı zihnimi ve sonra hastalandım. Hastaneye gitmem gerektiğini söylediler söylemeseler gerçekten de aklıma gelen bir şey değildi. Günlük hayatı sürdürebilebilmeyi unutacak kadar darbeler aldığımı o zaman fark ettim evet... Hastanede kimlik sordular, kalakaldım. Tabii kimlik, varlığımızın resmi kanıtı; doğduğum yer, adım, soyadım ve ölenlerin sayıları gibi sadece rakamdan ibaret olan kimlik numarası. Kimlik talebi karşısında bir kez daha sarsıldım ve gözlerimden aktı kimliğim, anladılar ki depresyon bölgesinden gelmişim... Kimliğimde yer alan Hatay bilgisi bir kez daha enkaz altında kaldı, Defne yıkıldı, adım soyadım anlamsızlaştı. Artık kimdim ki ben? Kimliğimde yer alan her nokta gözyaşına dönüşüp aktı... Günlerce ağlamaktan başka yaptığımız pek bir şey de yoktu hatta gösterdiğimiz tek yaşam belirtisi de ağlamaktı sadece... Gidenlere, enkaz altında yardım bekleyenlere, yuvamıza, halimize, kendimize, zorunlu göçlerimize, sarsılan ruhumuza... Sadece ağlamak, ağlamak, ağlamak. Bu şehre eş dostumuzun yoğun ısrarıyla ayarlanan bir otobüsle geldik, gelmişiz, o kısımlar sis perdesi... Memleketimizden çok uzaklara düştüğümüz bu şehirde bir mezardakiler bir de bizdik ölümler. Hayatın akışına ayak uydurmakta zorlanıyor, en sıradan günlük işlerde bile yalpalıyorduk. Yeni rol ve kimliklerimize ayak uydurmak çok zor bir hal alıyordu. Evet kimliğimize göre biz depresyonda, ölü, mağdur ve yardıma muhtaç bireylerdik. Başka illerde insanlar bizi sevgiyle sarmalasa da kendi iç sıkıntılarımız ve enkaz altındaki ruhumuz göçebe ama kökleri ölü bir şehirde olan kütüğümüz sığıntı hissetmemize sebep oluyordu. Bizim kimliklerimiz 6 Şubat tarihinde güncellendi, öyle ki hepimiz en az on yıl yaşlandık. Yani ben böyle hissediyordum. Kalabalık şehirdeki kimsesizliğim, can çekişen umutlarım, karanlığa boğulan ruhum, doğmayan güneş, gelmeyen bahar ve daha nice...

Neden sonra bir gün aklıma geldi şu kimliğimin hasar tespitini yapmak. Aldım yanıma tüm enkazlarımı, şehrimdeki evimdeki cennete göçen dostlarla olan fotoğraflarımızı, sohbetlerimizi ve hayallerimizi, gülüşlerimizi... Bir de ne göreyim hasar tespitinde ağır hasarın da üstünde görüyorum, görünüyoruz. Tam bu sırada kızım geldi yanıma "anne" dedi. Aa anneliğim konuştu, normal koşullarda en sevdiğim rolüm devreye girdi. Kızım hissetmişçesine: "Anne" dedi yeniden, üzülme gel yanıma. O an baktım onun gözlerine, umuda en çok yakışansınız güzel kızım ve tüm çocuklar... Kızım gülümsedi, gülümseyişi ruhumu tutulan bir fener gibiydi... O an enkaz altındaki yavrular gülümsedi, kapladılar yeri göğü, çocuk masumiyeti balon balon uçtu ölü şehrin üstüne. Gökteki ebedi çocuklar kucakladı şehri ve gülümsedi. Gideniyle kalanıyla melek yavrular şehri sarmaladı. Öğretmenliğim, en sevdiğim ikinci rolüm de söz almak istedi, dinledim: Tamam, kabul durumlar zor ama yok öyle tek başına yok olmak, birlikte iyileşeceğiz yarım kalan her şey için çok sevdiğin çocuklar için. Sonra yarım yamalak bir umuda sarılasım geldi, aldım hasarlarımı da yanıma çıktım yola. Rotamı kaybederek yolumda düşse kalka, yara bere içinde zamana yenik, zamana teslim, zamana bırakarak ve zamanla küllerimizden yeniden doğacağımıza inanma çabasıyla...

Sahi; mutsuz, umutsuz, çaresiz, enkaz bir başlangıçla mutlu, umutlu bir son değil de mutlu, umutlu bir sonra yaratılabilir miydi?

ELİMDEKİ TAŞ

Şeyma Deveci

Kimimiz çocukluğundan hayal meyal hatırlar, kimimizin idrak etmesi gençlik veya yaşlılık yıllarına tekabül etmiştir. Dile kolay yetmiş beş yıldır sürüyor Filistin halkına yapılan zulüm. Ama internetle beraber hiç bu kadar yakından şahit olmamış, bunca seyretmemiştik.

Ciğer filmimizi çekti bu olanlar. İçimizi dışımızı çok net gördük. Sağımızı solumuzu eşimizi dostumuzu daha iyi anladık bu meseleyle. Devlet şunu yapsaydı. Birleşmiş Milletler bunu etseydi. Arap ülkeleri neredeydi? dedi dedi durdu birileri. Ve döndü arkasını, görmedi gözü. Ben ne yapabilirim ki? dedi.

Hasta olduğunda doktora gitmeliydi. Sinirleri bozulduğunda dinlenmeliydi. Biraz keyif sürmeye, rahat etmeye onun da hakkı vardı. Çünkü o bir insandı. Değerliydi. Oy kullanmaya giderken benim bir oyumla ne olacak ki demedi. Mesele kendi olunca hiç küçümsemedi kendini.

Ama şimdi mesele Filistin'di. İsrail güçlüydü her şey onun elindeydi. Kimse ona zarar veremezdi ve bütün bunlara karşı o ne yapabiliirdi? Görmek için bakmak gerekiyordu. Görmek sorumluluk getirirdi. Gören görmemiş gibi davranamazdı. Duramazdı durduğu yerde. Elinden geleni yapmak keyfini kaçırırdı çünkü. Konforunu yitirmek vicdanını susturmaktan daha korkunç geldi. Görseydi mesela direnmesi gerekecekti. Akıntıya karşı yüzmek gibi sürekli bir efor gerekecekti. Boykot edecekti mesela. Saçına en iyi gelen şampuanı alamayacaktı. Evini eskisi gibi kokulu deterjanla temizleyemeyecekti. Belki de kullanamayacağı malzemelerden dolayı pastalarının eskisi gibi güzel olmayacağını düşündü kim bilir.

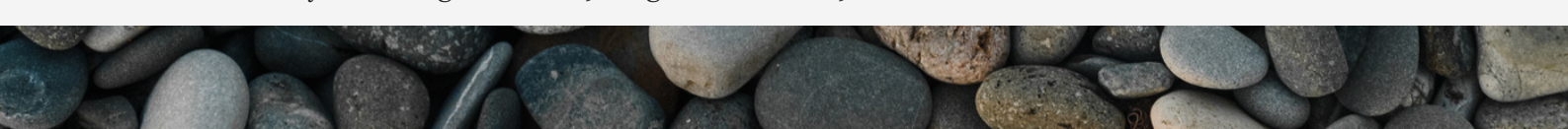
Her çabayı anlamsız buldu. Direnişle ilgili ne duyduysa boşuna dedi. Hiçbir şey yapmadığı gibi hiç üzülmedi de. Unuttu atalarını. İmkansızlıklar içinde, karşısında nice güçlere imanı sayesinde karşı durmuş dedelerini unuttu.

Aklıma ruhuna rahmet olsun Seyyid Onbaşı geldi geçen gün. Düşman Çanakkale'de. Her türlü imkân onlarda. Arkadaşları şehit düşmüş, yaralanmış. Tam o anda bitti artık ben bir başıma ne yapabilirim demiş mi? Şimdi bunları yazabildiğime göre dememiş. Nasıl kaldırayım bu mermiyi dememiş. Yapacak bir şey yok dememiş. Gayret etmiş, denemiş, çabalamış. Pes etmemiş, terk etmemiş. Sonuç? Allah gayretine mukabil kaldırttı o top mermisini ona. Vurdurdu gemiyi. Bir başına neler ettin be Seyit Onbaşı? Unuttuk seni biz ve işte halimiz...

Ümmet olarak komada olabiliriz. Ama bu iyileşmeyeceğimiz anlamına gelmiyor. Boş verip ellerimizle canavarı beslemeye devam mı edelim? Hiç olmazsa Allah'ın huzuruna çabamızla varmayalım mı? Filistin meselesi hepimizin ayrı ayrı imtihanı. Artık sağa sola bakmayı bırakalım. Kabirde sorular doğrudan bize sorulacak çünkü. Sen ne yaptın diyecekler? Sen ne ettin?

Bırakalım boykot ürünlerini indirimden stoklayanları. Bırakalım Filistin'e git o zaman orda savaş diyenleri. Bizi geriye çekenlere kulak asmayalım. Artık kendimize bakalım, kendimizi bir görelim. Dedelerimiz gibi olalım. Tek başımıza da kalsak ümidi kesmeyelim.

Hiçbirimiz avucundaki taşla tankın önünde duran çocuktan daha çaresiz değiliz. Elimizdeki taşlar onunkinden büyük. Yüreğimizde o çocuğunkinden küçük olmasın.

SOĞUTULAN ÇORBALAR, SÖNDÜRÜLEN IŞIKLAR ADINA

Deniz Turna

Soğutulan çorbalar, söndürülen ışıklar adına...

Elinde yırtılmış gazete sayfası, küçük bir fotoğraf ile yıllardan sonra ilk kez gülümsedi Sevim teyze. Sevim teyzeyi mahalledeki herkes tanırdı. Kısa boylu, yüzüne iki elma tanesi yerleşmişçesine yanaklı, tonton, hah bir de kaplumbağa misali evi sırtındaymış gibi kamburu olan, adı gibi sevimli mi sevimli bir teyzeydi. Ama kimse nereli olduğunu, ne yiyip içtiğini, mahalleye ne zaman geldiğini bilmezdi. Sadece Sevim teyzeyi bilirlerdi, tek katlı kerpiç evde, caddeye bakan odanın camında asılı tozlu Türk bayrağı olan, cam kenarında oturup sık sık gözlerini göğe dikip kimsenin duymayacağı şekilde bir şeyler fısıldayan, mecbur kalmadığı sürece kimseyle konuşmayan bir Sevim teyzemiz vardı. Eşi ve ailesi hakkında hiç konuşmazdı, konuş'amazdı demek daha doğru olurdu. Eşinden kalma emekliyle gayet mütevazı bir hayat yaşayan belki de yaşamak zorunda olan teyzemiz, gözlerinin arkasına yerleştirdiği hüznü saklamayı pek beceremezdi. Neden kimsen yok diye sorduklarında, kerpiç olan evime ateşler düştü sonra da yıkıp geçti, derdi. Kulaktan kulağa biraz biraz anlatılır hikayesi, pek kimse hatırlamasa da söylenilene göre bir telefon haberiyle yıkılmış evi, yıllardır evladımız olsun, okutup evlendirelim torun sevelim diye dua eden rahmetli Ömer amca ve Sevim teyzenin duaları sonunda kabul olmuş, evlendikten on beş yıl sonra Mehmet adını verdikleri oğulları dünyaya gelmiş. Öpmeye kıyamadıkları, her okul çıkışı Sevim teyzenin başına bir şey gelir korkusuyla Mehmet'i sokağın başında beklediği, her gece uyuduktan sonra baş ucuna oturup fısır fısır dualar eden Ömer amca ve Sevim teyze, Mehmet şükür sebebi imiş. Zaman hızlıca akıp geçse de Mehmet hala çocuk onların gözünde... Taa ki Mehmet'in bir gün annesine gönlüm birine kaydı diyene kadar. Köy yeri burası ailesinden gizli işler çevirmek yakışık kalmaz oğlum, gidip usulünce isteyelim, derken Mehmet'in parmağına nişan yüzüğü girmiş. Askere gitmeyen erkekten adam, eş olmaz, sorumluluk nedir bilmez düşünceleriyle bizim Mehmet askere gönderilmiş.

Mehmet, anne babasının burnunda tütüyor, Sevim teyze her gece uyumadan önce oğlunun kıyafetlerini koklar öyle uyurmuş. Bir anne için iki yıl dile kolay. Zaman bize göre hızlıca, Sevim teyze ve Ömer amcaya göre de asırlar gibi geçmiş.

Mehmet'in teskere almasına bir hafta kaldığından aileyi iyice heyecan sarmış, bir akşam yemeğinde Ömer amca yemek sofrasına eliyle parçaladığı soğanı yerleştirdiği sırada Sevim teyze elindeki çorba tenceresini içeri taşımış. Yemek sırasında telefon çalmış, anneler hisseder derler ya Sevim teyze elindeki kaşığı sofraya atıp hızlıca telefona koşmuş. Efendim, demesiyle kararmış dünyası, şehit haberini aldıktan sonra artık sofrası kurulmaz, ışıkları yanmaz olmuş... Geceleri uyanır diye öpmeye kıyamadıkları oğluna kıymışlar. Dedim ya hikayesi pek hatırlanmaz ama Sevim teyze bir an olsun unutmamış. Hala gazetede şehit haberini saklar, Ömer amca her ne kadar yok etmeye çalışsa da Sevim teyze onu buldurur, oğlunun son fotoğrafını benden esirgeme, deyip ağlamaya başlarmış.

Kalp hastası olan Ömer amca oğlunun haberinden sonra daha fazla kaldıramamış bu yükü, oğlunun yanına göçmüş. Giderken de söz vermiş Sevim teyze, senin yerine de bol bol sarılacağım oğlumuza, diye. Hayatta Sevim teyze bir yanından bir dakika bile ayırmadığı kamburu bir de pencereye asılı tozlu bayrağı kalmış... Herkes unutmuş ama Sevim teyze giderken bile elinde gazete sayfası ve bir fotoğrafla gitmiş. Ama bu kez gülümsemiş, oğluna kavuşacağından gülümsemiş... İsimler değişir, Sevim teyze Hatice teyze olur, Ömer amca, Mustafa amcalar, Mehmet gider onun yerine Ahmet olur, Osman olur. Herkes şehit haberinden sonra ismi, o tek katlı kerpiç evi unuttur. Ama anne, baba, kardeş, nişanlı, sevgili unutmaz, deyim yerindeyse ateş sadece düştüğü yeri yakar. Ama bu vatan, bu toprak, bu bayrak onlar sayesinde var. Nice Mehmet'ler gördü bu ülke... Nice Sevim teyzeler, Ömer amcalar... Nice canlara kıyıldı bu toprak için, çorbalar soğutuldu soframızda, ışıklar söndürüldü ömür boyu. Biz birkaç gün sonra unuturuz ama acısı onların içinden geçer. Bir şehit annesinin de dediği gibi "Şehidin helvası sizin ocakta kavrulmadığı sürece, size hep tatlı gelecek".

ASONANSLI ÇATLAKLAR

Melek Zehra Balcı

Giden sol bileğine bağlıyor seni arkasından sürüklen diye belli ki. Kimse kendisine görmesin bu reva, ruhunun derinliklerinde varken deva. Can yana yana kesip atmalı sol bilekten sarkan sıksa ipi. O taraf hariç, dön başka eksene yürü ya da dur ama gitme. Ne gideni bekle ne de gelenin yolunu gözle. Kendinle ol baş başa. Deva da sende, yara da sende kim bilebilir sana neyin iyi geleceğini senden öte. Herkes gitsin senden, sen senden gitme. Herkes bıraksın seni, sen kendi kendini bırakma.

Doğru sendeyken başkasında aradıkça olacak yanlış. Olanlara kapılmadan, elinden kaçarak olanlardan etkilenerken ama ruhunu bozmadan uzaklaştırarak gayret et. O gayretinde gizli iyi olma çaban. Kötü olabilmek bu kadar kolayken. İradeni güçlendirmek mesele olur, ruhu bozuk olana kafa tutmak olur. Sen kendinde tut kafanı, düşüncelerinin nerede olduğunu bilmediğine verme aman. Dik durma eğil bükül, belli ki kırılmamanın yolu budur. Aldığın hayal kırıklıklarının çatlakları yansırsa bedenine, yaşamının en olgun halinde daha da kıymetli olacağına delalettir. Kırılmak yok olmaktır, çatlaklar yok olmaya meydan okumaktır.

Başka yaratılmışa verme mutluluğunu, sorma içinden gelen en güzel sorularını. Kendi bedeninin içindeki ruhtan emin ol, dön kendine; iyi ol. En mühim olaylarında teksin aslında. Diğer ellerin nasiple yardımcılar olduğunu var farkına. Olması gerekenler için fazla minnet, götürür senden oldukça fazilet. Başka yaratılmışlara fayda vermeye gayretten önce kendi ruhunla bedeninin tam olmasını sağlamandır aslolan. Sen kendinden ne denli emin oldun ki başkasından tam haliyle emin olasan?

Elinde olmadan gelişenlerden sorumlu tutmaz seni vicdan, yastıkta rahatken kafan. Elinden gelirse bir şeyler yap o zaman durma geri de borcundur bu kendine. Kendini koruyamadan başkasının korumasını beklemen olacak en büyük darben. Tek başına ağlarken mendil bulamamaktan korkuyorsan, sağlam duvarlar ör ruhunun derinlerindeki en gizli yanına. İzninle olsun senle ilgili olanlar, senden öteye gidemesin senden olanlar. Başkalarının ağaçlarında dallarına ayrılmasın düşünceler. Senden gizli ötede olan dallardan düşen meyleri kurt sarar. Ne yiyen şifa bulur ne de düşürene deva olur.

Korkma kendi kendine kalmaktan. Sende var olamayan kalabalıkta senden ayrı olanların hepsi mutlu gibi yansır, içlerinde büyük bir boşlukla. O boşluğu dolduramaz herhangi biri. Gözlerinin altına yansır boşluğun en derinlerinden kara gölgesi. O gölgenin altına girmekten kork sen. Ne bir huzur verir ne bir nefes. O karanlık ki; zamanın ötesine geçip her yeni gün daha da büyüyecek, altlardan tüm bedene giden ruhun karası bir beden olacak. Sonsuzluğun derinliğindeki kara delikte görünemez o ruhu karanlar. Sen olma olanlardan kal kendinle baş başa, olur da bir anda erirse her şey sona, o zaman kar kalacak yanına parlaman.

Yıl: 2024

Konuřanlar:

Tahta Fikir Edebiyat Platformu xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

TAHTA FİKİR EDEBİYAT PLATFORMU

bir tahtası eksik olanların yeri